

- IVANIĆ - GRAD 2020 - Velikim koracima naprijed u 21. stoljeće

STRATEGIJA EKONOMSKOG RAZVOJA
GRADA ZA RAZDOBLJE 2014-2020.

IVANIĆ - GRAD, PROSINAC 2014.g.

T&MC Group

Dokument je izrađen u prosincu 2014.g.

Dokument je izradio konzultantski tim T&MC Group u sastavu:

- ⇒ Dr.sc. Damir Novotny, *Managing Partner*
- ⇒ Dipl. ing. Edin Hodžić, *Partner*
- ⇒ Mag.oec. Ante Lončar, *Senior Consultant*
- ⇒ BA Krunoslav Loina, *Senior Consultant*
- ⇒ Mag.oec. Petra Kale, *Junior Consultant*

Na izradi dokumenta su sudjelovali:

- ⇒ Dipl.oec. Milivoj Maršić, *Pročelnik Upravnog odjela za financije, gospodarstvo, komunalne djelatnosti i prostorno planiranje*
- ⇒ Mr.sc. Vlatka Berlan Vlahek, *Viši stručni suradnik za projekte i fondove Europske unije*

SADRŽAJ

- IVANIĆ - GRAD 2020 - Velikim koracima naprijed u 21. stoljeće - STRATEGIJA EKONOMSKOG RAZVOJA GRADA ZA RAZDOBLJE 2014-2020

1. METODOLOGIJA I PRISTUP STRATEŠKOM PLANIRANJU.....	2
Slika 1-1: Metodologija strateškog planiranja razvoja jedinica lokalne samouprave.....	2
2. ANALIZA SADAŠNJEG STANJA.....	4
2.1. Osnovne informacije o Gradu.	4
2.2. Gospodarsko okruženje i ekonomski potencijali Grada.....	4
2.2.1. <i>Ekonomija</i>	4
Tablica 2-1: Kretanje i struktura zaposlenih po gospodarskim granama.....	5
Tablica 2-2: Struktura ukupno zaposlenih u poduzećima po djelatnostima.....	6
Tablica 2-3: Poslovanje poduzetnika prema područjima djelatnosti (2013.).....	7
Tablica 2-4: Struktura obrta (mikro poduzetnika) po djelatnostima.....	7
2.2.2. <i>Poljoprivreda</i>	8
Slika 2-1: SWOT analiza potencijala ekonomskog razvoja Grada.....	13
2.3. Energetska infrastruktura.....	13
2.3.1. <i>Obnovljivi izvori energije.....</i>	14
2.3.2. <i>Cjevovodni promet – sustav nafte i plina.....</i>	14
Slika 2-2: Mapa energetske infrastrukture Poduzetničke zone Ivanić – Grad Sjever – Zona 6.....	15
2.3.3. <i>Vodoopskrba.....</i>	15
2.3.4. <i>Odvodnja.....</i>	16
2.3.5. <i>Gospodarenje komunalnim otpadom.....</i>	17
2.4. Analiza obrazovnih i ljudskih potencijala i demografska analiza.....	18
2.4.1. <i>Obrazovni potencijali.....</i>	18
Tablica 2-5: Pregled postojeće obrazovne infrastrukture.....	18
Tablica 2-6: Ljudski potencijali – obrazovna struktura.....	19
2.4.2. <i>Demografska analiza stanovništva na području Grada.....</i>	19
Tablica 2-7: Kretanja broja stanovnika 1991-2011.	20
Slika 2-3: Kretanja broja stanovnika 1991-2011.	20
2.4.3. <i>Dobna struktura stanovništva na području Grada.....</i>	21

Tablica 2-8: Dobna struktura stanovnika.....	21
2.5. Analiza kulturnih i prirodnih potencijala.....	22
2.5.1. Prirodni potencijali.....	22
2.5.2. Kulturno povijesna baština.....	23
Tablica 2-9: Pregled zaštićenih kulturnih dobara.....	24
2.6. Pregled imovine u vlasništvu Grada.....	24
Tablica 2-10: Imovina u vlasništvu kao razvojni potencijal Grada.....	24
2.7. Poduzeća u vlasništvu Grada.....	25
2.8. Analiza javnih financija Grada.....	26
Tablica 2-11: Plan proračun prihoda i rashoda za razdoblje 2012 -2016.....	26
2.8.1. Financijski kapaciteti zaduživanja Grada.....	27
Tablica 2-12: Financijski kapaciteti Grada – kapaciteti zaduživanja.....	27
3. USPOREDNA ANALIZA.....	28
Tablica 3-1: Pregled usporednih ekonomskih pokazatelja.....	28
3.1. Strategija i politike regionalnog razvoja EU.....	29
Slika 3-1: Makro regionalna strategija EU 2020.....	30
Tablica 3-2: Strukturni fondovi EU i ciljevi za razdoblje 2014-2020.....	31
Slika 3-2: Struktura ulaganja Europskog Fonda Regionalnog Razvoja (ERFD).....	32
Slika 3-3: Sektori u koje će biti usmjeravana ulaganja (ERFD).....	33
3.2. Primjeri projekata regionalnog razvoja su-financiranih iz ERFD.....	34
3.2.1. Pokrajina Koruška (Austrija).....	34
Tablica 3-3: Temeljni podaci – pokrajina Koruška.....	34
Tablica 3-4: Najvažniji gospodarski sektori prema učešću BDP-a.....	34
Tablica 3-5: Model i instrumenti poticanja regionalnog razvoja Savezne pokrajine Koruške.....	35
Slika 3-4: Lakeside Science & Technology Park.....	35
3.2.2. Pokrajina Nitra (Slovačka).....	35
Tablica 3-6: Temeljni podaci – pokrajina Nitra.....	35
Slika 3-5: Projekt ulaganja u medicinski turizam u Slovačkoj – Spa centar Bojnice u pokrajini Nitra.....	36
3.2.3. Grad Brno (Češka).....	36
Slika 3-6: Primjer revitalizacije industrijske arhitekture – Galeria Vankova Brnu (Češka).....	36
3.2.4. Leibnitz (Austrija).....	37
Slika 3-7: Renoviranje željezničkog kolodvora i gradske jezgre u gradu Leibnitzu.....	37
4. STRATEGIJA EKONOMSKOG RAZVOJA GRADA.....	34
4.1. Ekonomsko – politički kontekst.....	39
4.2. Pokretači ekonomskog razvoja.....	41

4.3. Glavni ciljevi ekonomskog razvoja.....	42
Slika 4-1: Ciljani ekonomski pokazatelji Grada 2020.....	43
Tablica 4-1: Promjena strukture radnih mjesta.....	44
4.4. Izbor strateških prioriteta i tema.....	44
Slika 4-2: Prioriteti i strateške teme.....	45
4.5. Razvojne politike.....	46
Slika 4-3: Fokus razvojnih politika Grada na četiri područja.....	47
5. REALIZACIJA STRATEGIJE.....	47
Tablica 5-1: Pregled strateških projekata.....	48
5.1. Proces pripreme i implementacije razvojnih objekata.....	49
Slika 5-1: Proces realizacije razvojnih projekata.....	50
5.2. Novi organizacijski ustroj – pretpostavka provođenja Strategije.....	50
Slika 5-2: Novi organizacijski ustroj Grada.....	52
6. MJERENJE NAPRETKA.....	53
Tablica 6-1: Glavni makro pokazatelji napretka.....	53
6.1. Projekcije gradskog proračuna.....	54
Slika 6-2: Projekcije visine gradskog proračuna.....	54
7. ZAKLJUČAK.....	55

- IVANIĆ - GRAD 2020 - Velikim koracima naprijed u 21. stoljeće

STRATEGIJA EKONOMSKOG RAZVOJA GRADA ZA RAZDOBLJE 2014-2020

UVOD

Ivanić - Grad (dalje u tekstu: Grad) je jedinica lokalne samouprave s oko 14.000 stanovnika koja se nalazi u Zagrebačkoj županiji, prstenu oko Grada Zagreba – najrazvijenijoj regiji u Republici Hrvatskoj. Zbog svojih prirodnih resursa i geografskog položaja Grad može ostvariti razmjerno dinamičan gospodarski razvoj i rast u narednim godinama, u kontekstu ulaska Republike Hrvatske u punopravno članstvo EU i dostupnosti europskih fondova za poticanje regionalnog razvoja.

Strategija ekonomskog razvoja Grada obuhvaća razdoblje 2014-2020, strateški horizont u kojem će se odvijati nova razvojna strategija Europske unije (*EU Agenda 2020*), a koja zamjenjuje Lisabonsku Agendu. U okviru *EU Agende 2020* planirani su planirani fiskalni poticaji regionalnom i ruralnom razvoju koji će se financirati iz proračuna Europske unije.

Grad se nalazi se u ključnom razdoblju koje predstavlja izazov u kontekstu vlastitog razvoja ali i cijele regije. Temeljni strateški cilj je stvaranje pretpostavki za ubrzani ekonomski rast i razvoj te stvaranje novih radnih mjesta u kontekstu mogućnosti financiranja razvojnih projekata koje pružaju politike regionalnog razvoja EU.

STRATEGIJA EKONOMSKOG RAZVOJA I PLANIRANJE RAZVOJNIH PROJEKATA

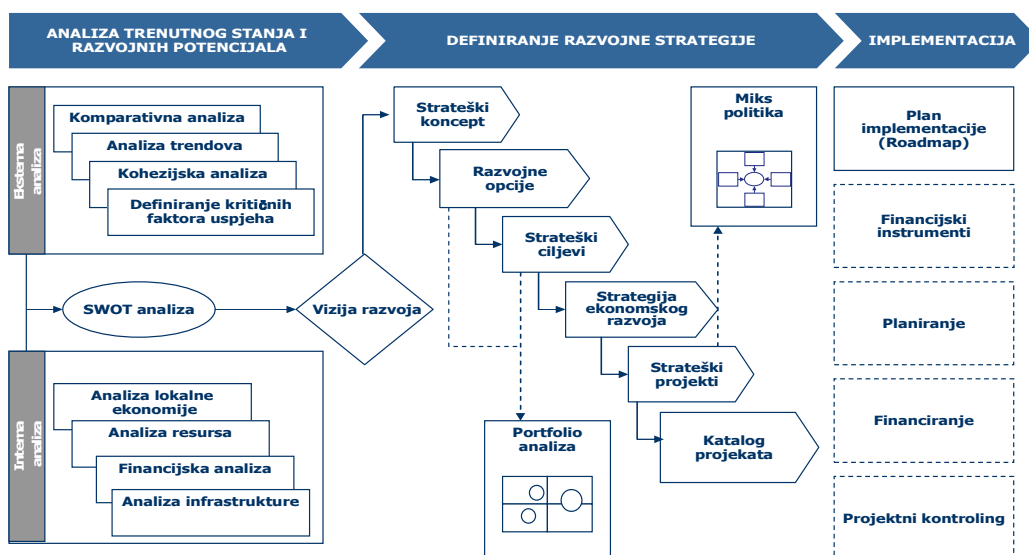
Ovom se strategijom definiraju glavni ciljevi ekonomskog razvoja Grada u srednjoročnom razdoblju. Glavni pokretač ekonomskog razvoja će biti javni projekti – projekti koje će pokrenuti Grad i kandidirati za sufinanciranje iz strukturnih fondova EU, kao i projekti koje će Grad razvijati zajedno s privatnim sektorom (javno-privatni projekti).

1. METODOLOGIJA I PRISTUP STRATEŠKOM PLANIRANJU

Programiranje strategije ekonomskog razvoja jedinica lokalne samouprave predstavlja iznimno kompleksan proces. Zbog složenosti ovog procesa, u koji su uključeni brojni pojedinci i zainteresirane strane, bilo je potrebno primijeniti odgovarajuću metodologiju.

U izradi strategije ekonomskog razvoja Grada primijenjena je standardna i provjerena metodologija strateškog planiranja, kako je to prikazano na Slici 1-1.

Slika 1-1: Metodologija strateškog planiranja razvoja jedinica lokalne samouprave

Izvor: T&MC Group

Definiranje strategije ekonomskog razvoja Grada započela je s analizom postojećeg stanja i razvojnih potencijala, koja je obuhvatila:

- ⇒ komparativnu analizu ekonomike Grada s usporedivim gradovima u EU
- ⇒ analizu razvojne strategije EU
- ⇒ analizu kohezijskih politika EU
- ⇒ analizu ekonomike Grada
- ⇒ pregled postojećih razvojnih inicijativa – pokrenutih razvojnih projekata
- ⇒ analizu i dokumentiranje ekonomskih potencijala – kapitala Grada
- ⇒ financijsku analizu – analizu proračunskih potencijala
- ⇒ analizu infrastrukture

U drugoj fazi je bilo prije svega potrebno definirati misiju i glavnu razvojnu viziju Grada, kao osnovne razvojne deklaracije. Programiranje same razvojne strategije obuhvatilo je:

- ⇒ definiranje osnovnog strateškog koncepta
- ⇒ utvrđivanje razvojnih opcija
- ⇒ definiranje glavnih razvojnih ciljeva i ekonomskih pokazatelja
- ⇒ utvrđivanje strategije ekonomskog razvoja
- ⇒ definiranje glavnih strateških projekata kao javnih i javno-privatnih pokretača ekonomskog razvoja Grada
- ⇒ definiranje organizacijskih pretpostavki
- ⇒ utvrđivanje Strategije

Treća faza programiranja razvojne strategije Grada obuhvatila je:

- ⇒ katalogiziranje razvojnih projekata s prethodnim studijama izvodljivosti (*poslovnim slučajevima*)
- ⇒ izradu Plana implementacije (*Implementation Roadmap*)

Katalog strateških projekata s planom implementacije tih projekata u razdoblju 2014-2020, sastavni su dio ovog dokumenta.

2. ANALIZA SADAŠNJEG STANJA

U analizi sadašnjeg stanja, osim temeljnih informacija o Gradu i njegovu gospodarstvu, utvrđeni su i dokumentirani ekonomski potencijal kao i gradska imovina, odnosno gradski kapital.

2.1. Osnovne informacije o Gradu

Grad se nalazi u Zagrebačkoj županiji, administrativnom prstenu oko grada Zagreba, od kojeg je udaljen oko 27 km. Grad je smješten uz glavne prometne pravce: autocestu Zagreb-Lipovac i uz sami željeznički europski koridor 10. Grad se sastoji od 19 naselja: Caginec, Deanovec, Derežani, Graberje Ivaničko, Greda Breška, Ivanić-Grad, Lepšić, Lijevi Dubrovčak, Opatinec, Posavski Bregi, Prečno, Prerovec, Šemovec Breški, Šumećani, Tarno, Topolje, Trebovec, Zaklepica i Zelina Breška.

Na području Grada prema posljednjem popisu stanovništva iz 2011.g. živi 14.544 stanovnika (izvor: DSZ), a u samom naselju Ivanić - Grad oko 9 000 stanovnika.

2.2. Gospodarsko okruženje i ekonomski potencijali Grada

2.2.1. Ekonomija

Ekonomski razvoj Grada u prošlosti se temeljio na djelatnostima koje su povezane s eksploatacijom nafte i plina, građevinarstvom, djelomično prerađivačkom industrijom, te poljoprivredom. Grad je i tradicionalni obrtnički centar u kojem su postojale brojne obrtničke djelatnosti, a koje su u međuvremenu izgubile svoje izvorno značenje za gradsku ekonomiku i

koje su se danas svele na trgovačke i ugostiteljske djelatnosti. Iako se broj zaposlenih u razdoblju od 2001. - 2013. g. povećavao s 3.762 na 4.662 u 2013.g svi drugi ekonomski pokazatelji (BDP, broj zaposlenih, broj radnih mjesta) ukazuju na ekonomsku stagnaciju što se može objasniti produljenom tranzicijom ali i nedostatkom odgovarajuće razvojne strategije. Nalazišta nafte i plina na području Grada utjecala su na stvaranje radnih mjesta u djelatnosti eksploatacije ovih prirodnih resursa. Ovaj gospodarski pod-sektor je desetljećima bio glavni poslodavac u Gradu. U razdoblju od 2001. - 2010.g. broj zaposlenih u ovoj djelatnosti bilježi znatan rast, no nakon 2010.g. broj zaposlenih pada. U sektoru graditeljstva broj radnih mjesta do 2010.g. značajno se povećavao da bi nakon 2010.g. bilježio blagi pad. Sektor obrazovanja u razdoblju 2001. - 2013.g. bilježi kontinuirani rast.

Tablica 2-1: Kretanje i struktura zaposlenih prema klasifikaciji djelatnosti

	2001.	2010.	2011.	2012.	2013.
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	154	83	111	157	119
Rudarstvo i vađenje	1012	1771	1620	1470	1298
Prerađivačka industrija	569	595	576	567	519
Opskrba el energijom, plinom		40	40	42	41
Opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda	67	54	46	47	49
Građevinarstvo	415	1089	992	1012	1000
Trgovina na veliko i malo, popravak mot. vozila	391	355	341	348	356
Prijevoz i skladištenje	263	240	204	207	185
Hoteli i restorani	64	62	59	57	53
Informacije i komunikacije	-	37	36	30	30
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	102	58	52	49	49
Poslovanje s nekretninama	86	4	7	0	0
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti		61	78	51	45
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	155	12	38	34	68
Javna uprava, obrana, obvezno socijalno osiguranje		242	234	230	266
Obrazovanje	266	343	354	370	378
Zdravstvena zaštita i socijalna skrb	159	201	197	288	178
Umjetnost, zabava, rekreacija		34	12	19	16
Ostale uslužne djelatnosti	59	17	11	14	12
Ukupno	3762	5298	5008	4992	4662

Izvor: DZS

Analiza gospodarskih kretanja također ukazuje na velike strukturne promjene koje su se tijekom tranzicije i privatizacije događale u ekonomiji Grada, posebno u pod-sektoru prerađivačke industrije. Produktivnost se unutar industrije tijekom desetogodišnjeg razdoblja povećala, dok je broj zaposlenih bilježio pad. Pad zaposlenosti je posljedica modernizacije i restrukturiranja poduzeća. Na području Grada 1992. godine u industrijskom sektoru bilo je 2.522 zaposlenih, dok je 2010. godine taj broj iznosio svega 595. To ujedno govori da se stupanj industrijalizacije (izračunava se tako da se broj zaposlenih u industriji stavi u odnos s brojem stanovnika

određenog područja i pomnoži sa 1000) smanjio s 106,4 na svega 33,0 (2008.), odnosno da je na 1000 stanovnika 1992. godine u industriji bilo zaposleno 106 radnika, a 2008. samo 33.

Prema raspoloživim informacijama u Gradu posluje 291 poduzeće u različitim trgovačko-pravnim oblicima.¹ Tradicionalno dominira primarni sektor rudarstva / eksploatacije rudnih bogatstva u konkretnom slučaju nafte i plina sa gotovo 29,4 % ukupno zaposlenih. Pored sektora rudarstva, građevinski sektor također zapošljava veliki broj radnika. Prerađivačka industrija sa 567 zaposlenih zauzima treće mjesto po broju zaposlenih i jedna je od budućih okosnica razvoja malog i srednjeg poduzetništva na području Grada.

Tablica 2-2: Struktura ukupno zaposlenih u poduzećima po djelatnostima

Rudarstvo	29,4 %
Građevinarstvo	20,5 %
Prerađivačka industrija	11,5 %
Trgovina na veliko i malo	7,0 %
Ostali sektori	31,6 %

Izvor: FINA

Na temelju kriterija ukupnih prihoda u okviru 2013. godine poduzetnici na području Grada ostvarili su ukupno oko milijardu kuna prihoda. Posebno se ističu građevinska industrija sa ostvarenih 442 milijuna prihoda, djelatnost trgovine na veliko i malo i popravak motornih vozila sa ostvarenih 200 milijuna te prerađivačka industrija sa ostvarenih 196 milijuna prihoda. Najveći broj poduzetnika posluje u djelatnosti trgovine na veliko i malo i popravak motornih vozila te u okviru prerađivačke industrije. Slijede ih građevinski sektor te stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti.

¹ U okviru 291 poduzeća na području Grada ne ubraja se poduzeće INA d.d.

Tablica 2-3: Poslovanje poduzetnika prema područjima djelatnosti (2013.)

Djelatnost	Broj poduzetnika	Ukupni prihodi (tisuća kn)	Dobit (tisuća kn)
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	10	16.373	146
Rudarstvo i vađenje	1	183	52
Prerađivačka industrija	56	196.495	4.904
Opskrba el energijom, plinom	2	35.404	372
Opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda	1	17.568	387
Građevinarstvo	45	442.432	5.493
Trgovina na veliko i malo, popravak mot. vozila	71	232.218	18.167
Prijevoz i skladištenje	8	8.023	790
Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usl. hrane	13	5.242	93
Informacije i komunikacije	13	6.960	264
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	1	956	23
Poslovanje s nekretninama	5	1.152	9
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	41	18.283	3.307
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	8	19.543	14
Obrazovanje	2	1.311	20
Zdravstvena zaštita i socijalna skrb	3	1.615	79
Umjetnost, zabava, rekreacija	1	20	13
Ostale uslužne djelatnosti	10	2796	85
UKUPNO	291	1.006.572	34.217

Izvor: FINA

Osim dominantnog udjela malog i srednjeg poduzetništva, procjenjuje se da obrti (mikro poduzetnici) i obiteljska poljoprivredna gospodarstva (OPG) zauzimaju između 15 - 20 % gospodarskih aktivnosti. Na području Grada posluje ukupno 196 obrta te oko 900 OPG-a.

Tablica 2-4: Struktura obrta (mikro poduzetnika) po djelatnostima

Ugostiteljstvo	35%
Obrtnički radovi i usluge	30%
Trgovina i usluge	25%
Ostale usluge	10%

Izvor: DZS

⇒ Poduzetnička zona

Poduzetnička zona Grada podijeljena na tri dijela: južnu zonu (136 ha površine), istočnu zonu (304 ha površine) i sjevernu zonu (114 ha površine), smještena je uz rubne dijelove Grada. Prostire se uz sam ulaz na autocestu Bregana – Zagreb – Lipovac (E-70, hrvatska oznaka pravca A3). Od Zagreba je udaljena 45 km, od državne granice s Republikom Slovenijom 75 km, s Republikom Mađarskom 125 km, a od granice s Republikom Srbijom 220 km. Međunarodna željeznička pruga M103, smjer Ljubljana – Zagreb – Beograd, prolazi između 2 dijela poduzetničke zone. Na području poduzetničke zone planira se projekt poduzetničkog inkubatora. Cilj ovoga projekta je potaknuti samozapošljavanje, tj. pokretanje mikro, malih i srednjih poduzeća. Poduzetnicima je bitno omogućiti korištenje poslovnog prostora po vrlo povoljnim uvjetima (bez najamnine ili uz smanjenu najamninu) na ograničen broj godina. Osim poslovnog prostora, korisnicima se mora osigurati na raspolaganje poslovna infrastruktura te intelektualne i poslovne usluge u razdoblju inkubacije nakon čega bi trebali postati samostalni i prepustiti mjesto u inkubatoru drugom poduzeću.

2.2.2. Poljoprivreda

Ruralni prostor i plodno poljoprivredno tlo predstavlja jedno od najvećih blaga područja Grada. U tu svrhu potrebno je intenzivirati razvoj poljoprivredne proizvodnje i prilagoditi načelima i metodama razvojnih politika Europske Unije. U okviru strukture OPG-a koji djeluju na području Grada dominira ratarstvo (75%), zatim ga slijede povrtlarstvo, voćarstvo te stočarstvo.

⇒ Ratarska proizvodnja

Prema raspoloživim podacima, na otprilike 80% površina oranica poljoprivrednih obiteljskih gospodarstava siju se žitarice (kukuruz, pšenica i ostale kulture). Proteklih godina nije zabilježen napredak u proizvodnosti niti u tehnologijama proizvodnje te sukladno tome nije zabilježen niti stalan rast proizvodnje. Grad se ubraja po površinama zasijanim žitaricama među prve u Zagrebačkoj županiji, a također i po trendu povećanja površina pod uljaricama (soja, uljana repica), te lucernom i djetelinom u smjesi s travama. Osnovnu prepreku većim prinosima čine dva čimbenika: nedostatak suvremene mehanizacije i nedovoljna educiranost proizvođača.

Na temelju pogodnosti tla za ratarsku proizvodnju, obradu i značajke tla te blizinu tržišta (prerađivački kapaciteti i blizina Zagreba), ratarsku proizvodnju moguće je oplemeniti proizvodnjom mesa, mlijeka, jaja i drugih proizvoda. S ciljem veće rentabilnosti, preporuka je

kombinirati ratarsku proizvodnju s povrtlarskom, stočarskom i voćarskom. Dominantna ratarska kultura i dalje će ostati žitarice zbog velike potražnje, jednostavnosti procesa proizvodnje i navike proizvođača. S obzirom da agroekološki uvjeti i raspoloživi sortiment omogućuju znatno veće prosječne prinose te stabilnu proizvodnju svih ratarskih kultura, potrebno je poduzeti sljedeće korake:

- urediti oranične površine s ciljem odvođenja suvišnih voda s tabli; uređenje kanalske mreže i putova
- na kiselim tlima obaviti kalcifikaciju; povećati efektivnu plodnost tla
- uvesti "odgovarajući" plodored koji će zadovoljiti biološku i ekonomsku stranu proizvodnje
- pridržavati se poznatih optimalnih agrotehničkih mjera

⇒ Stočarska proizvodnja

U okviru stočarske proizvodnje, uz manja obiteljska poljoprivredna gospodarstva, najznačajnije poduzeće je Širjan d.o.o. u Donjem Šarampovu koje se bavi poljoprivrednom proizvodnjom. Poduzeće je nastavak duge tradicije uzgoja visokokvalitetnih grla goveda, a danas se bavi tovom junadi. Poduzeće je jedno od većih proizvođača tovljene junadi u Republici Hrvatskoj.

Preradarska farma Marijana Lukača – Lukač d.o.o. posjeduje 105 tisuća kokoši nesilica te je jedna od dvije tvrtke u RH koje proizvode i tekuća jaja. Predviđena je izgradnja proizvodnih kapaciteta za dodatnih 165.000 kokoši nesilica koje će biti smještene u tri objekta.

⇒ Proizvodnja povrća

Na području Grada nedovoljno su iskorišteni resursi za proizvodnju povrća. Grad Zagreb i Zagrebačka županija predstavljaju veliki potencijal za plasman svježeg povrća. Plasman svježeg povrća ograničen je na svega 10 – 15 vrsta u prodavaonicama voća i povrća. Na tržnicama se nudi još 15 – 20 vrsta često ograničenih količina i kratke sezone ponude. Većina proizvodnje povrća na području Grada realno je moguća uglavnom na malim obiteljskim gospodarstvima koja bi se trebala orijentirati na uzgoj povrća u visokim tunelima i negrijanim/grijanim plastenicima.

Posavski dio područja Grada proteže se uz rijeku bogatog vodnog potencijala. Vodni potencijal predstavljaju i bunari u Prerovcu koje će priključivanjem područja Grada na županijski vodovod koji je u izgradnji, predstavljati dodatan izvor vode za navodnjavanje poljoprivrednih površina. Zbog povoljnih fizikalnih svojstava, moguća je proizvodnja gotovo svih kultura, kao i korjenastog, gomoljastog i lukovičastog povrća koje za svoj rast zahtjeva tla lakše teksture. U svrhu razvoja povrćarske proizvodnje nužno je osigurati i razviti sustav navodnjavanja poljoprivrednih površina.

⇒ Ekološka poljoprivredna proizvodnja

Iako je svega nekoliko poljoprivrednih proizvođača upisano u Upisnik ekoloških proizvođača, na području Grada posluje i Ekološko poljoprivredno gospodarstvo Sever koje je u 2014. godini proglašeno za najbolje obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo u Hrvatskoj. Ekološkom poljoprivredom obitelj Sever se bavi od 1994. godine te su se potpuno posvetili ekološkom uzgoju povrća, voća i žitarica, a intenzivno od 2000. godine kada su na javnom natječaju dobili u najam dvije parcele od 50 ha na rok od 20 godina. Uz uzgoj, bave se proizvodnjom zimnice od vlastitog povrća i voća, kao i preradom žitarica u brašno, pahuljice i tjesteninu. Kasnije su započeli ekološki uzgoj pilića, kokoši i jaja, burskih koza, patki, gusaka i zagorskih purana, svinja, svinjskog mesa i prerađevina. Od kapaciteta prerade posjeduju novi mlin na kamen sa sustavom sita za prosijavanje, šivalicu za vreće te mini pekaru, kao i veći kotao za pripremu zimnice. Svake godine postupno su povećavali broj plastenika te trenutno broje 50 plastenika. Ovo gospodarstvo može služiti kao primjer dobre prakse na području Grada u okviru razvoja ekološke poljoprivredne proizvodnje. Udruživanjem eko - farmera u zadruge stvorili bi se bolji uvjeti za lakši i brži razvoja ekološke poljoprivredne proizvodnje na području Grada.

⇒ Tržišna infrastruktura

Najveći problem tržišta i distribucije voća i povrća za obiteljska poljoprivredna gospodarstva predstavlja nedostatak kapaciteta za čuvanje i doradu proizvoda, čime se uvelike skraćuje razdoblje prodaje i onemogućava postizanje optimalne cijene na tržištu. Poduzeće Gomolava d.d. u Šarampovu Donjem investiralo je u izgradnju hladnjača s U.L.O. komorama s najsuvremenijom tehnologijom za čuvanje voća i povrća. Do 2004. godine poduzeće je izgradilo U.L.O. hladnjače ukupnog kapaciteta 6.500 t, linije za sortiranje voća i povrća te veliki distributivni centar. Glavni nedostatak Gomolave je što nema osiguranu proizvodnju te manjak organizacije pri kupnji povrća. Razvojni program poduzeća je da se više posveti organiziranoj proizvodnji povrća i usmjeri tu proizvodnju na višu razinu kakvu sada ima u voćarstvu.

Analiza postojeće poljoprivredne strukture Grada pokazuje brojne slabosti i opasnosti koje prijete gradskoj poljoprivredi. Međutim, u kontekstu ove strategije ekonomskog razvoja i članstva Republike Hrvatske u EU, Gradu se pružaju brojne prilike ubrzanog ekonomskog razvoja. U kontekstu unapređivanja poljoprivrede na području Grada, predlažu se sljedeće mjere:

1. Stručno osposobljavanje i edukacija poljoprivrednih proizvođača, kao i mlađeg seoskog stanovništva

- Stručno obrazovanje i edukacija mladih poljoprivrednika
- Edukacija o potrebi restrukturiranja i moderniziranja poljoprivrednog sektora na području Grada u smislu preusmjeravanja poljoprivrede prema proizvodnji proizvoda visoke dodane vrijednosti
- Poticanje kroz sustav stručnog osposobljavanja na opredjeljenje za ekološku poljoprivrednu proizvodnju
- Iniciranje od strane Grada za uspostavljanje regionalnog središta za permanentno stručno usavršavanje za potrebe obiteljske poljoprivrede
- Stvaranje oglednih OPG-a
- Osposobljavanje poljoprivrednika za gospodarske i ostale oblike udruživanja

2. Poticanje razvoja ekološke poljoprivredne proizvodnje

- Iniciranje od strane Grada organiziranja edukacija potencijalnih i stvarnih ekoloških poljoprivrednih proizvođača
- Utvrđivanje poticaja za ekološku poljoprivredu (subvencioniranje troškova kontrole i certifikacije, uvođenje kreditne linije za ekološku poljoprivredu, stimuliranje preusmjerenja na ekološku poljoprivredu, stimuliranje marketinških aktivnosti za ekološke poljoprivredne proizvode)

3. Potpora udruživanju poljoprivrednika

- Poticanje lokalnih poljoprivrednika na udruživanje kroz stvaranje zadruga, klastera i proizvođačkih prstena koji će kroz udruživanje moći bolje konkurirati na tržištu
- Upoznavanje poljoprivrednika s prednostima zadugarstva
- Dodjeljivanje potpora za troškove vezane uz osnivanje poljoprivrednih zadruga, klastera, proizvođačkih grupa i drugih oblika udruživanja.

4. Poticanje umrežavanja poljoprivrednih proizvođača i prerađivačkih i skladišnih kapaciteta

- Poticanje i unapređivanje poslovne suradnje malih poljoprivrednih proizvođača i poslovnih subjekata s prerađivačkim i skladišnim kapacitetima

5. Poticanje stvaranja zajedničkih prerađivačkih kapaciteta

- Poticanje malih poljoprivrednih proizvođača da na lokalnom području izgrade ili opreme prerađivačke kapacitete koji će otkupljivati i prerađivati poljoprivredne proizvode većeg broja lokalnih poljoprivrednih proizvođača što će omogućiti plasman proizvoda više faze obrade, povećanje prihoda, daljnji razvoj primarne poljoprivredne proizvodnje te otvaranje novih radnih mjesta kroz izgradnju prerađivačkih kapaciteta
- Sufinanciranje projektne dokumentacije za gradnju i adaptaciju prerađivačkih pogona te nabave strojeva i opreme za prerađivačke pogone

6. Razvoj sustava navodnjavanja na području Grada

- Izrada predstudija izvodljivosti za različite sustave navodnjavanja
- Izrada studija korištenja bunara Prerovec za navodnjavanje poljoprivrednih površina nakon priključenja vodovodnog sustava Grada na županijski vodovod
- Sufinanciranje daljnjih istraživačkih radova i projektne dokumentacije za izrađene predstudije izvodljivosti navodnjavanja za lokacije u Opatincu-Lepšiću i Šumećanima u svrhu apliciranja za povrat sredstava od strane EU

7. Realizacija projekta "Stvaranje pretpostavki za intenzivan razvoj proizvodnje povrća" na području Grada s obzirom na prednosti blizine tržišta Grada Zagreba

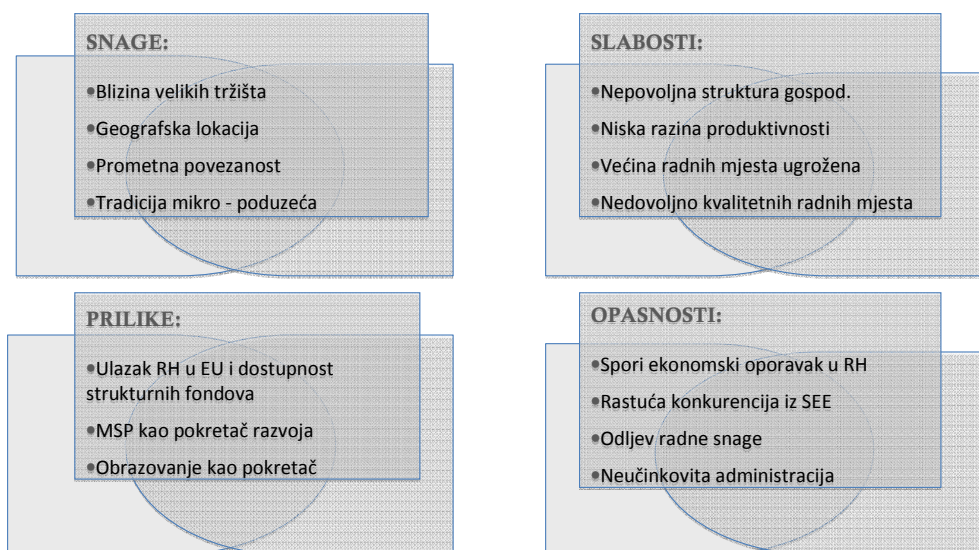
- Formiranje grupa stručnjaka za izradu projekta formiranja "bazena" za proizvodnju povrća s fazama realizacije
- Realizacija projekta po fazama
- Upoznavanje potencijalnih poljoprivrednih proizvođača s projektom i njegovim pogodnostima i prednostima
- Utvrđivanje potpore poljoprivrednim proizvođačima za ulazak u projekt

8. Izrada programa mjera potpore u razvoju poljoprivrede i ruralnom razvoju na području Grada i osiguravanje financijskih sredstava u Proračunu za realizaciju mjera

- Stvoriti učinkoviti sustav potpore poljoprivredi i ruralnom razvoju te učinkovito upravljanje potporama za razvoj poljoprivrede i ruralnog prostora u svrhu povećanja konkurentnosti poljoprivrede i unapređenja ruralnog razvoja.

SWOT analizom prikazanom na slici 2-1 sažeto su prikazane najbitnije vlastite snage i slabosti i najbitnije vanjske prilike i prijetnje ekonomskog razvoja Grada. Izraz SWOT dolazi od engleske riječi za snagu (strength), slabosti (weaknesses), što su pozitivni i negativni unutarnji čimbenici, mogućnosti (opportunities) i prijetnje (threats), što su pozitivni i negativni vanjski čimbenici. SWOT analiza procjenjuje kolika je vjerojatnost da ti čimbenici utječu na viziju i misiju Grada prema željenoj budućnosti.

Slika 2-1: SWOT analiza potencijala ekonomskog razvoja Grada

Izvor: T&MC Group

STRATEGIJU RAZVOJA TEMELJITI NA MIKRO, MALIM I SREDNJIM PODUZEĆIMA

Temeljna pretpostavka dinamičnog ekonomskog razvoja je u prvom redu promjena postojeće i stvaranja nove, dinamične ekonomske strukture koja će se temeljiti na malim i srednjim poduzećima u sektorima koji imaju perspektivu u budućnosti.

2.3. Energetska infrastruktura

Na području Grada opskrbu električnom energijom obavlja DP „Elektra Križ“, uz Općine Križ, Kloštar Ivanić i Dubravu. Zagrebačka županija pripada sjevernom dijelu elektroenergetskog sustava koji se može opskrbljivati iz izvora na svom području, a manjkove energije podmirivati putem prijenosne mreže iz izvora u drugim dijelovima republike Hrvatske te uvozom iz susjednih zemalja. Prema Prostornom planu uređenja Grada, daljnji ciljevi razvoja energetske infrastrukture obuhvaćaju prvenstveno glavne pravce elektroopskrbe s izgradnjom novog dalekovoda 2 x 400 kV (uz postojeći) novih 110 kV dalekovoda te nove TS 110/35 kV Ivanić-Grad i TS 35/10 kV Topolje, kao i povezivanje postojećih trafostanica Ivanić-Grad i Graberje Ivanićko podzemnim 35 kV kabelom.

Osim energetskeg sustava elektroopskrbe, unutar razmatranog prostora izgrađena je značajna energetska infrastruktura (naftovodi, plinovodi, produktovodi) koja prati glavne prometne pravce - autocestu A-3 i državnu cestu D-43 (Ivanić Grad - Šumećani - Čazma). Unutar tih koridora izvedeni su magistralni plinovodi i naftovodi uključivo produktovod, a sve povezano i sa rafinerijom prirodnog plina "Etan" i otpremnom stanicom za naftu u Graberju Ivanićkom. Zajedno sa magistralnom plinskom infrastrukturom izgrađena je i distributivna plinska mreža sa pripadajućim mjerno-redukcijskim i redukcijskim stanicama.

Analiza ukazuje da su navedenim energetskeg sustavima već danas zadovoljene potrebe ovog područja, a Planom će se osigurati potrebni koridori za vođenje novih magistralnih tranzitnih pravaca.

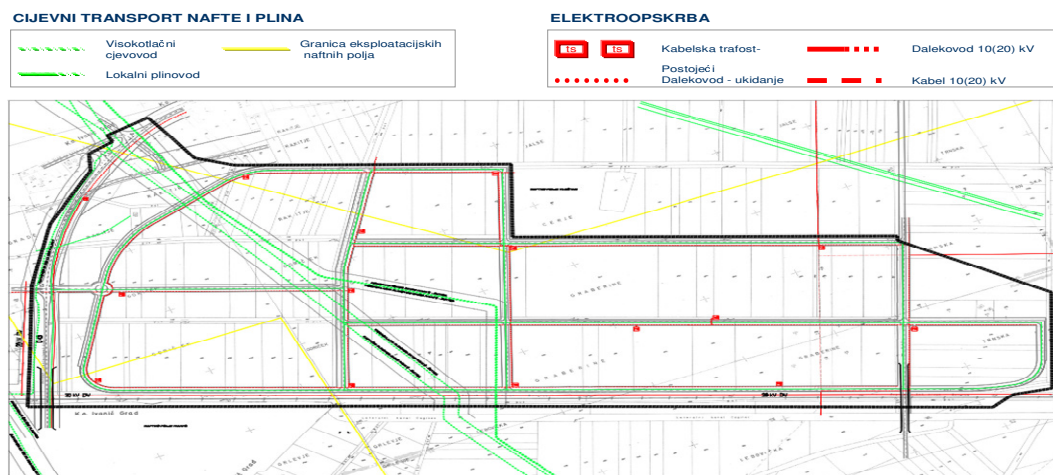
2.3.1. Obnovljivi izvori energije

Posljednjim (IV) izmjenama i dopunama PPZŽ, donesenim 2011. godine, utvrđeni su opći uvjeti za planiranje postrojenja za korištenje obnovljivih izvora energije i kogeneraciju, a lokacije postrojenja trebaju se odrediti prostornim planovima uređenja velikih gradova, gradova i općina. Gradska uprava Ivanić – Grada se, među prvima u Hrvatskoj, odgovorno opredijelila za energetske održiv razvitak Grada na načelima energetske učinkovitosti, održive gradnje i korištenja obnovljivih izvora energije. U tom smislu Gradsko vijeće Grada Ivanić - Grada usvojilo je „Akcijski plan energetske održivog razvoja Grada Ivanić - Grada“ (SEAP) u sklopu europskog projekta Sporazum gradonačelnika – CoM (Covenant of Mayors), a u cilju energetske učinkovitosti u sektoru prometa, javne rasvjete, stambene izgradnje i zgradarstva. Najznačajniji dio projekta je izgradnja nisko energetskeg naselja Poljana.

2.3.2. Cjevovodni promet – sustav nafte i plina

Transportni plinski sustav u nadležnosti Plinacro d.o.o. sastoji se od mreže visokotlačnih magistralnih plinova i plinova za međunarodni transport, dok distribuciju i izgradnju distribucijskog sustava te priključenje korisnika na plin za područje Ivanić - Grada, Kloštar Ivanića i Križa obavlja Ivaplin d.o.o. sa duljinom mreže od ukupno 397,6 km.

Slika 2-2: Mapa energetske infrastrukture Poduzetničke zone Ivanić – Grad Sjever – Zona 6

Izvor: Grad Ivanić Grad

Područje Grada je, osim manjih zona, pokriveno distributivnom mrežom prirodnog plina. Napajanje distribucijske plinoopskrbne mreže sjeverno od autoceste je na MRS (mjerno redukcijskoj stanici) Ivanić III lociranoj u blizini Radilišta «Etan», a područje južno od autoceste na MRS Posavski Bregi. Obje MRS su u vlasništvu INA-e i po instaliranom kapacitetu znatno nadmašuju sadašnju potrošnju plina. Distribucijska mreža prirodnog plina je iz čeličnih (2/3 od cjelokupne dužine) i PE cjevovoda.

U budućnosti je neophodna zamjena starije čelične mreže, kao jedna od mjera smanjenja gubitaka distributivnog sustava. Transportni sustav za naftu obuhvaća naftovode. Na području Grada Ivanić-Grada nalaze se naftna i naftoplinska polja (Šumečani, Ivanić i Žutica). Nafta dobivena iz eksploatacijskih polja vodi se sabirnim naftovodima do otpremne stanice OS Graberje, odakle se dalje magistralnim naftovodima otprema preko otpremne stanice OS Stručac do rafinerije Sisak na daljnju obradu.

2.3.3. Vodoopskrba

U okviru mreže vodoopskrbe, šire područje Grada opskrbiti će se dovoljnim količinama vode putem magistralnog cjevovoda Sesevski Kraljevec - Ivanić-Grad koji se na vodoopskrbni sustav „Ivanić-Grad“ vezuje na lokaciji vodospremnika „Sobočani“ u Općini Kloštar Ivanić. Prostorni plan određuje priključenje svih naselja i građevina južne-nizinske (južno od autoceste) i sjeverne-sjeveroistočne nizinske prigradske zone (sjeverno od autoceste) Grada na javnu

vodovodnu mrežu, kao cjelovitog vodoopskrbnog sustava, povezanog u budućnosti preko magistralnih cjevovoda sa vodoopskrbnim sustavima okolnih županija, gradova i općina.

Izgradnja i rekonstrukcija vodoopskrbnog sustava na području Grada obuhvaća:

- ⇒ rekonstrukciju glavnog dovodnog vodoopskrbnog cjevovoda od vodospreme Sobočani do naselja Križ
- ⇒ dogradnju magistralnog cjevovoda od vodospreme Sobočani do granice Zagrebačke i Sisačko-Moslavačke županije
- ⇒ rekonstrukciju glavnog vodoopskrbnog cjevovoda od vodospreme Sobočani do naselja Ivanić-Grad
- ⇒ rekonstrukcija vodoopskrbnih cjevovoda u Savskoj ulici
- ⇒ rekonstrukcija vodoopskrbnih cjevovoda u naselju Kloštar Ivanić – sjever i jug
- ⇒ rekonstrukcija vodoopskrbnih cjevovoda u Ivanić-Gradu.

Procijenjena potreba vode za stambenu i gospodarsku namjenu u Gradu izračunata je prema planiranom broju stanovnika koji iznosi 16.648 stanovnika za 2015. godine i 17.504 stanovnika za 2030. godinu. Planom je predviđen planirani broj stanovnika od 16.300 za 2015. godinu.

2.3.4. Odvodnja

Prostornim planom za područje Grada određeni su mješoviti i razdjelni sustav odvodnje otpadnih i oborinskih voda. Otpadne vode naselja rješavaju se izgradnjom kanalizacijske mreže i uređaja za pročišćavanje za gušće naseljena i gospodarski razvijenija područja kao što su naselje Ivanić-Grad s područjima Jalševac Breški, Donji Šarampov, Prkos Ivanički te naselja Caginec, Graberje Ivaničko i Šumećani, a sukladno usvojenoj Idejnoj studiji odvodnje otpadnih voda naselja područja Grada. Konačno rješenje sustava odvodnje na području Grada utvrđeno je Idejnom studijom odvodnje otpadnih voda naselja područja Grada. Za naselja Prečno, Prerovec, Lijevi Dubrovčak i Topolje planira se razdjelni sustav odvodnje otpadnih i oborinskih voda izgradnjom kanalizacijske mreže i biološko-mehaničkim uređajem za pročišćavanje. Planom se predviđa izgradnja zajedničkog biološko-mehaničkog uređaja za pročišćavanje otpadnih voda u naselju Lijevi Dubrovčak te postava precrpnih stanica u naseljima Prečno i Prerovec.

2.3.5. *Gospodarenje komunalnim otpadom*

Djelatnost gospodarenja komunalnim otpadom zajednički organiziraju i razvijaju Grad Ivanić-Grad, Općina Križ i Općina Kloštar Ivanić kao JLS u čijem je vlasništvu Ivakop. Ivakop operativno provodi odluke zajedničke politike gospodarenja komunalnim otpadom, obavlja poslove sakupljanja i prijevoza otpada te upravlja odlagalištem komunalnog otpada Tarno na kojem se odlaže komunalni otpad sakupljen na prostoru sve tri JLS. Vozni park Ivakopa čine: 4 posebna vozila za pražnjenje posuda i spremnika (tzv. smečari), 2 podizača, te 2 radna stroja na odlagalištu Tarno. Komunalni otpad odvozi se iz svih naselja na području Grada, a svi stanovnici su obvezatni davati Ivakopu na odvoz komunalni otpad. Isto je propisano Općim uvjetima usluge sakupljanja, odvoza i odlaganja komunalnog otpada donesenim od strane skupštine Ivakopa kao i Odlukom o komunalnom redu Grada. Miješani komunalni otpad odvozi se 1x tjedno, a dok je odvoz odvojeno sakupljenog otpada 2x mjesečno. Ivakop ima ukupno oko 8.000 različitih spremnika postavljenih na području Grada za odlaganje raznih vrsta otpada.

Odlagalište komunalnog otpada Tarno nalazi se oko 4,5 km sjeverozapadno od centra Grada i nešto više od 500 m od najbliže naseljenih kuća u naselju Tarno. Odlagalište je ukupne površine od 48.255 m², a za odlaganje komunalnog otpada s prostora spomenute tri JLS koristi se od 1990. godine kada započinje fazna izgradnja na današnjoj lokaciji. Odlagalište Tarno je odlagalište uređeno sukladno zakonskoj regulativi RH te se svakodnevno prati vrsta i količina odloženog otpada.

U okviru Plana gospodarenja otpadom Zagrebačke Županije definiran je temelj uspostave sustava gospodarenja otpadom Zagrebačke županije kojeg čini Županijski centar za gospodarenje otpadom (dalje u tekstu ŽCGO) a koji će biti smješten na lokaciji Tarno. Godine 2013. Gradsko vijeće Grada donijelo je Odluku o prihvaćanju Sporazuma o uspostavi cjelovitog sustava gospodarenja otpadom, izgradnji i korištenju ŽCGO Zagrebačke županije. Koncept ŽCGO zahtjeva operativno provođenje zajedničke politike gospodarenja otpadom u županiji, koordinaciju aktivnosti te samo upravljanje uspostavljenim sustavom. Iz tog razloga je Zagrebačka županija i osnovala 2010. godine tvrtku Gospodarenje otpadom Zagrebačke županije d.o.o. u čiju vlasničku strukturu sada ulazi i Grad Ivanić – Grad. Glavna okosnica ŽCGO je postrojenje s mehaničko-biološkom obradom otpada (MBO).

2.4. Analiza obrazovnih i ljudskih potencijala i demografskih trendova

2.4.1. Obrazovni potencijali

Postojeća obrazovna infrastruktura ne odgovara obrazovnim standardima u EU, posebno ne standardima naprednog srednjeg i visokog obrazovanja za zanimanja budućnosti. Daljnji razvoj obrazovne infrastrukture, posebno strukovnog, srednjeg i specijalističkog visokog obrazovanja će biti potrebno kao temeljna pretpostavka ekonomskog razvoja Grada u budućnosti.

Tablica 2-5: Pregled postojeće obrazovne infrastrukture

Osnovne škole i školske sportske dvorane	⇒ na području Grada djeluju 4 osnovne škole: ⇒ izgrađena nova školska sportska dvorana Žeravinec te pripremljeni projekti za 2 školske nove sportske dvorane
Srednja škola	⇒ na području Grada djeluje jedna srednja škola
Pučko otvoreno veleučilište Ivanić Grad	⇒ programi obrazovanja uglavnom za obrtnička zanimanja
Muzička škola "Milka Trnina"	⇒ osnovna muzička škola

Izvor: Grad Ivanić Grad

Učešće više i visoko obrazovanih stanovnika Republike Hrvatske starijih od 15 godina iznosi 16,7% dok je taj broj u ukupnom stanovništvu niži i kreće se oko 14,9%. U usporedbi s EU, udio visoko obrazovanih u ukupnom stanovništvu u EU-28 starijih od 15 godina iznosi 25,3%. (2013)². Obrazovna struktura stanovnika na području Grada ukazuje na ispod-prosječnu zastupljenost stanovnika s višim i visokim obrazovanjem u ukupnoj populaciji, tek 9,6%. Unapređivanje obrazovne strukture stanovnika, kao pretpostavki ubrzanog ekonomskog razvoja Grada, svakako mora biti jedan od prioritarnih projekata.

² Eurostat Statistics

Tablica 2-6: Ljudski potencijali – obrazovna struktura – 2011.

	Ukupno	M	Ž	OŠ	SSS	VŠS	VSS	mag/dr
Opći programi	4.406	1.526	2.880	3.781	535	-	-	-
Društvene znanosti	1.945	422	1.523	-	1.517	149	261	18
Hum. znanosti i art	142	39	103	-	28	10	9	5
Prerad. ind., ing.	3.431	2.824	607	-	3.137	146	144	4
Obrazovanje	229	22	207	-	33	126	71	1
Prirodne znanosti	92	43	49	-	23	5	57	3
Poljoprivreda	331	139	192	-	242	22	64	3
Usluge	1.184	785	399	-	1.037	84	59	4
Zdravstvo	336	46	290	-	228	61	42	5
Ostalo	19	13	6	-	14	-	1	4
Ukupno	12.349	5.894	6.455	3.781	6.794	601	798	4

Izvor: DZS

2.4.2. Demografska analiza stanovništva na području Grada

Prema posljednjim službenim rezultatima popisa stanovništva, kućanstava i stanova iz 2011.g., Grad je imao 14.544 stanovnika. Prema popisu iz 2001. godine, na području Grada je živjelo 14.723 stanovnika, što je za oko 1.300 stanovnika više u odnosu na 1991. godinu. Gustoća naseljenosti iznosila je 1991. godine 77,6 st/km², a 2001. godine 84,7 st/km. Broj stanovnika 2011. u samome Gradu manji je u odnosu na 2001. Analizom broja stanovnika Grada i Zagrebačke županije može se konstatirati da Grad u ukupnom stanovništvu Županije učestvuje sa 4,75% prema popisu 2001. godine. Prosječna gustoća naseljenosti na području Grada iznosi 84,82 st./km u 2001. godini, što je niže od pokazatelja za područje Županije (101,27 st/km² = 2001. god). Prema prostornom planu uređenja Grada, demografski razvoj realizirati će se u slučaju ostvarenja predviđenih gospodarskih aktivnosti unutar predmetnog područja. Budući demografski razvoj neće biti ostvaren jednoliko na čitavom području, već će razvojni potencijali i specifičnosti pojedinog područja, ovisno o prirodnim resursima, zatečenoj razini gospodarskog razvitka, današnjoj koncentraciji urbanih funkcija i stanovništva, prometnoj infrastrukturi i dr. imati značajan utjecaj na demografski razvitak. Jednako tako realizacija razvojnih projekata predloženih u okviru petog poglavlja ove Strategije imati će za cilj privlačenje mlađeg stanovništva u Grad.

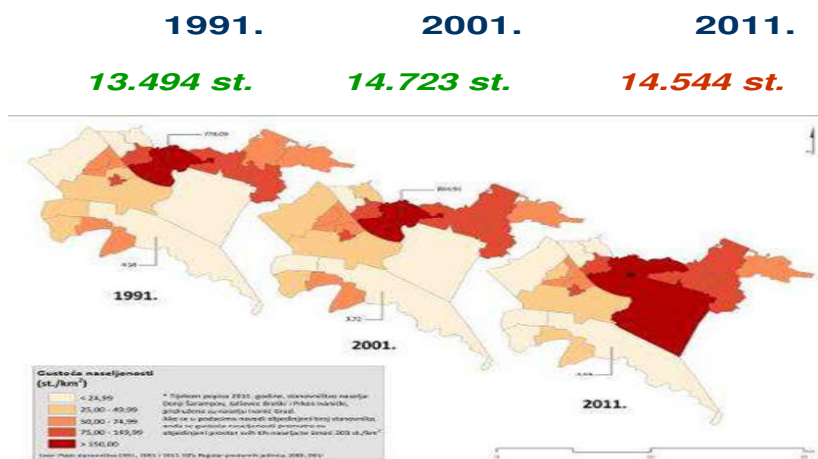
Prethodni popisi stanovništva ukazuju da ovo područje bilježi trend porasta stanovništva od 1961. godine zahvaljujući mogućnostima zapošljavanja u sektoru eksploatacije nafte i plina. Taj trend je u zadnjem desetljeću u opadanju ali događa se i u ostalim sektorima. Naselje Ivanić Grad danas predstavlja gradsko središte sa potencijalom regionalnog i razvojnog središta. Od ostalih naselja karakteristike jače razvijenog područja imaju Graberje Ivaničko i Posavski Bregi.

Tablica 2-7: Kretanja broja stanovnika 1991-2011.

Područje	Površina		Popis 1991.		Popis 2001.		Popis 2011.	
	Km ²	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%
Caginec	5,17	2,96	504	3,73	605	4,11	554	3,80
Deanovec	6,70	3,86	555	4,11	566	3,84	539	3,70
Derežani	1,98	1,14	173	1,28	245	1,66	248	1,70
Donji Šarampov	32,15	18,52	600	4,45	656	4,46	-	-
Graberje Ivaničko	8,12	4,68	606	4,49	618	4,20	658	4,52
Greda Breška	2,81	1,62	174	1,29	165	1,12	157	1,79
Ivanić Grad	9,13	5,26	7.104	52,65	7.714	52,39	9.378	64,48
Jelševac Breški	2,53	1,45	450	3,33	669	4,54	-	-
Lepšić	3,36	1,94	55	0,41	54	0,37	45	0,30
Lijevi Dubrovčak	7,04	4,06	430	3,19	405	2,75	347	2,38
Opatinec	2,88	1,66	235	1,74	316	2,15	314	2,15
Posavski Bregi	18,11	10,43	735	5,45	783	5,32	803	5,52
Prečno	5,14	2,96	142	1,05	123	0,84	94	0,64
Prerovec	4,63	2,67	145	1,07	127	0,86	97	0,66
Prkos Ivanički	2,73	1,36	310	2,30	299	2,03	-	-
Tarno	2,48	1,42	60	0,44	65	0,44	56	0,38
Topolje	31,45	18,1	144	1,07	117	0,79	111	0,76
Trebovec	14,84	8,5	320	2,37	376	2,55	346	2,37
Šemovec Breški	1,65	0,95	72	0,54	89	0,60	83	0,57
Šumečani	8,28	4,7	477	3,64	494	3,36	498	3,42
Zaklepica	0,78	0,45	83	0,62	101	0,69	87	0,59
Zelina Breška	1,95	1,12	120	0,89	136	0,93	94	0,64
UKUPNO	173,57		13.494		14.723		14.544	

Izvor: DZS

Slika 2-3: Kretanja broja stanovnika 1991-2011.

Izvor: Grad Ivanić - Grad

2.4.3. Dobna struktura stanovništva na području Grada

Podaci o broju kućanstava ukazuju na blagi porast sa 4.863 na 4.983 ili 2,5 %, dok je paralelno zabilježen pad broja stanovnika od 1,3 %. Dobna struktura stanovništva statički prikazuje dobru sliku, međutim trendovi su odljeva mlađeg stanovništva tako da u narednom periodu bez pokretanja značajnijeg gospodarskog rasta i aktivnosti, a time i otvaranja kvalitetnih radnih mjesta, ne može se očekivati zadržavanje postojeće dobne strukture, naročito u segmentu mladih od 24 – 26 godina kada završava formalni dio visokoškolskog obrazovanja.

Tablica 2-8: Dobna struktura stanovnika

	Broj kućanstava 2001.	Broj kućanstava 2011.	Mlado (0-19) (%)	Zrelo (20-59) (%)	Staro (+60) (%)
Ivanić Grad	4.863	4.983	21,27	56,76	21,97
Caginec	181	189	19,46	59,10	21,44
Deanovec	190	185	22,95	55,41	21,64
Derežani	79	83	21,14	58,94	19,92
Graberje Ivaničko	232	248	21,69	55,12	23,19
Greda Breška	52	53	21,79	55,13	23,07
Ivanić Grad	3.043	3.161	23,52	57,68	20,94
Lepšić	16	12	32,61	52,17	15,22
Lijevo Dubrovčak	150	126	19,66	47,29	33,05
Opatinec	113	106	19,94	59,19	20,87
Posavski Bregi	254	261	23,77	53,31	22,92
Prečno	53	43	12,24	47,96	39,79
Prerovec	48	39	16,32	56,12	27,55
Šemovec Breški	26	26	28,23	55,29	16,47
Šumečani	162	172	20,04	55,46	24,49
Tarno	21	20	24,56	49,12	26,31
Topolje	44	44	16,07	58,03	25,89
Trebovec	122	126	16,71	57,64	25,65
Zaklepica	30	29	26,14	53,41	20,45
Zelina Breška	47	41	21,21	49,50	29,29

Izvor: DZS

2.5. Analiza kulturnih i prirodnih potencijala

2.5.1. Prirodni potencijali

Unutar ukupnog krajobraza pojedini lokaliteti definirani su kao značajna i osobito vrijedna prirodna područja u sljedećim kategorijama:

- ⇒ Šuma Marča
- ⇒ Šuma Graberje Ivaničko
- ⇒ Žutica – nastamba dabrova – zaštićene vrste

Prirodno vrijedne šumske površine ovog područja čine šuma Marča i šuma Graberje Ivaničko. Šuma Marča nalazi se u Općini Kloštar Ivanić i dijelom u Gradu Ivanić-Gradu. Najveći dio tih šuma pokriva šuma hrasta i graba s prijelaznim zajednicama prema bukovoj šumi. U šumama ima i umjetno podignutih nasada – kultura (obični bor, smreka, ariš). Unutar tih uzorno gospodarenih šumskih sastojina hrasta, jasena i graba nalaze se značajna obitavališta brojnih životinjskih vrsta. Spomenute šumske površine važne su iz više razloga: kao ekološka uporišta, u svrhu zaštite tla od erozije i kao faktor koji utječe na nivo podzemne vode uz ulogu obitavališta mnogobrojnih vrsta ptica i životinja, vjetrobranog pojasa i faktora koji utječe na mikroklimu kraja, odnosno kao značajna komponenta opće slike krajobraza. Šumsko zemljište zastupljeno je u površini od 4.264,86 ha (25 % površine Grada) i sudjeluje u šumskom zemljištu Županije s otprilike 4%. Isto tako potrebno je istaknuti lovstvo kao turističko - rekreativnu granu (20.824 ha površine lovišta bogato životinjskim vrstama).

Kao bitan prirodan resurs ističe se i poljoprivredno zemljište. Ukupni resursi poljoprivrednog zemljišta iznose 9.956,04 ha (57,36% površine Grada i 16,3% poljoprivrednih površina Županije) te uključuju i uređene oraničke površine u društvenom sektoru (4.166,90 ha ili 4% površine Grada), dok se po veličini privatnog poljoprivrednog zemljišta (oranice) područje Ivanić-Grada nalazi na petom mjestu u Županiji.

Prirodne značajke sjevernog dijela ivanićgradskog kraja (površine oko 61,27 km² ili 35,3%) čine ravničarsko područje s nešto razvedenijom konfiguracijom na dijelu Brda Graberskog i Šumečana, manjim uzvisinama, udolinama s vodotocima, potocima i lokalnim putovima. U ovom dijelu korištenje prostora manifestira se u eksploataciji mineralnih sirovina uz ograničene poljoprivredne površine. Važan udio u iskorištavanju prostora imaju urbana (građevinska) područja koja obuhvaćaju i pojedine zone gospodarskih aktivnosti te šumska područja locirana

na sjevernom i istočnom rubu ovoga dijela ivanićgradskog kraja. Južni ravničarski dio, na koji otpada 112,30 km², karakterizira njegovo primarno usmjerenje na stočarstvo i poljoprivrednu proizvodnju, što je rezultat kvalitete i karakteristika zemljišta. Unutar ovog područja smješteno je i eksploatacijsko područje nafte i plina Žutica, dok rubni, istočni dio tog područja obuhvaća veliko šumovito područje, istoimenu šumu Žutica. Ona čini važan dio ukupnih potencijala gospodarskih šuma i predstavlja vrlo značajan razvojni resurs. Osnovne gospodarske aktivnosti na tom prostoru vezane su uz direktno iskorištavanje postojećih prirodnih resursa.

2.5.2. *Kulturno povijesna baština*

U okviru kulturno povijesne baštine nalaze se upisane građevine u registru zaštićenih kulturnih dobara Republike Hrvatske koje se nalaze na području Grada Ivanić-Grada. Prvi se puta u zapisima Ivanić-Grad spominje još u 13. stoljeću (1246. g.). Minula stoljeća ostavila su bogato povijesno-kulturno naslijeđe. Slučajni nalazi upućuju na postojanje rimske civilizacije na ovom području. Uostalom, u doba rimske vlasti u Panoniji, blizu Ivanića prolaze glavne rimske panonske prometnice, od Andautonije prema Mursi i dalje.

Tu su župna crkva sv. Petra, koja je dovršena 1831. godine, u kasnobaroknom stilu. Krajem prošlog stoljeća oko crkve je uređen park Stjepana Posezija u stilu engleske parkovne arhitekture. Godine 1925. pred ulazom u crkvu podignut je spomenik 1000. godišnjici hrvatskog kraljevstva. Među kulturno – povijesnim vrijednostima Ivanić-Grada je i Gradska vijećnica. Stara općinska zgrada (Magistrat, Gradska vijećnica) smještena je uz župnu crkvu, na platou nekadašnje utvrde. Sagrađena je u razdoblju od 1871. do 1889. godine, kada sama utvrda već gubi obrambeni značaj. Pročelje je današnji izgled dobilo u radovima početkom 20. stoljeća. Nad ulazom je reljef grba općine Ivanić iz 1889. godine, a lijevo od ulaza postavljena je spomen – ploča znamenitom Ivanićanu Đuri Deželiću, pioniru hrvatskog vatrogastva. Naime, U Ivaniću je 1892. godine utemeljeno i jedno od najstarijih dobrovoljnih vatrogasnih društava, odakle je i utemeljitelj hrvatskog vatrogastva Đuro Deželić. Kulturno povijesne i krajobrazne vrijednosti štite se temeljem mjera zaštite ugrađenih u dokumente prostornog uređenja. Na temelju konzervatorskih podloga, planovima su određene mjere zaštite koje se provode kroz izdavanje akata za građenje. Prostornim planom Zagrebačke županije i PPUG-om unutar ukupnog krajobraza na području Grada pojedini su lokaliteti definirani kao značajna i osobito vrijedna prirodna područja. Prirodne vrijednosti su utvrđene samo kao područja kulturnog krajolika 2. i 3. kategorije koji se štite kroz uvjetovanu namjenu površina i usmjeravanje izgradnje.

Tablica 2-9: Pregled zaštićenih kulturnih dobara

Lokacija	Naziv	Rješenje
Ivanić-Grad	Župna crkva sv. Petra	Z-1587
Lijevi Dubrovčak	Župna crkva sv. Nikole	Z-1573
Posavski Bregi	Župna crkva sv. Maksimilijana	Z-1572
Trebovec	Kapela sv. Benedikta	Z-1780
Ivanić-Grad	Kapela sv. Jakova, Poljana Breška	Z-2071
Ivanić-Grad	Kulturno-povijesna cjelina Ivanić-Grada	Z-2709
Zaklepica	Drvena katnica tzv. Posavski čardak, Zaklepica 18	Z-2488
Ivanić-Grad	Kuća Kundek; Kundekova 2 i 4	Z-4670
Posavski Bregi	Tradicijska okućnica, Gorenci 3/1	Z-4738
Posavski Bregi	Tradicijska okućnica, Katanci II	Z-4739
Ivanić-Grad	Zgrada Magistrata	Z-5380
Ivanić-Grad	Opančarski obrt Kruh Vuk	Z-3480

Izvor: Grad Ivanić-Grad

2.6. Pregled imovine u vlasništvu Grada

Grad obuhvaća 13 katastarskih općina: Ivanić Grad, Šarampov, Caginec, Šumećani, Širinec, Lepšić, Opatinec, Posavski Bregi, Breška Greda, Trebovec, Topolje, Dubrovčak Lijevi i Prečno. U tablici 2-10 prikazana je struktura imovine u vlasništvu Grada. Grad raspolaže s značajnom fizičkom imovinom u svome vlasništvu, koja kreira ukupan gradski kapital i koji čini financijsku polugu u financiranju razvojnih projekata. U programiranju razvojne strategije za razdoblje 2014-2020.g. imovina u vlasništvu Grada će imati ključnu ulogu za osiguravanje vlastitog učešća u financiranju strateških projekata.

Tablica 2-10: Imovina u vlasništvu Grada

Knjigovodstvena pozicija pojedinih imovinskih oblika	Knjigovodstvena vrijednost (na dan 31.12.2013)
1. Neproizvedena dugotrajna imovina	22.086.337
1.1. Materijalna imovina – prirodna bogatstva	18.968.517
1.2. Nematerijalna imovina	9.896.259
Ispravak vrijednosti neproizvedene dugotrajne imovine	6.778.439
Neto vrijednost neproizvedene dugotrajne imovine	15.307.898
2. Proizvedena dugotrajna imovina	123.467.992
2.1. Građevinski objekti	121.859.234
2.1.1 Stambeni objekti	279.576
2.1.2. Poslovni objekti	57.684.995
2.1.3. Ceste, željeznice i ostali prometni objekti	56.825.257
2.1.4. Komunalna infrastruktura	51.088.362
Ispravak vrijednosti građevinskih objekata	44.018.956
Neto vrijednost građevinskih objekata	77.840.278

Izvor: Grad Ivanić-Grad, knjigovodstvo

2.7 Poduzeća u vlasništvu Grada

Grad je osnivač ili suosnivač nekoliko poduzeća u području komunalne djelatnosti, stanje 31.12.2013.

Ivakop d.o.o. 31.12.2014.		
Ivakop d.o.o. komunalno je poduzeće u vlasništvu Grada – 52,73 % / općine Križ 28,63 % / općine Kloštar Ivanić 18,64 % čija je primarna djelatnost sakupljanje i zbrinjavanje otpada na navedenim područjima.	Zaposleni	49
	Prihodi	17.568.173,73 kn
	Rezultat	386.702,62 kn
Ivaplin d.o.o. 31.12.2013.		
Ivaplin d.o.o. komunalno je poduzeće u vlasništvu Grada – 52,73 % / općine Križ 28,63 % / općine Kloštar Ivanić 18,64 % zaduženo za distribuciju i opskrbu plinom područja.	Zaposleni	27
	Prihodi	35.008.945,00 kn
	Rezultat	371.611,00 kn
Komunalni centar Ivanić Grad d.o.o. 31.12.2013.		
Poduzeće u vlasništvu Grada zaduženo za obavljanje poslova održavanja čistoće, javnih površina, nerazvrstanih cesta, groblja, upravljanja tržnicom, dimnjačarska služba, održavanje javne rasvjete.	Zaposleni	26
	Prihodi	12.990.750,00 kn
	Rezultat	- 1.119.175,00 kn
Obiteljski radio Ivanić d.o.o. 31.12.2013.		
Lokalna radio postaja je u vlasništvu Grada Ivanić-Grada 25%, Kloštar Ivanića 25%, Križa 25% i zaposlenika 25%.	Zaposleni	7
	Prihodi	1.001.088,00 kn
	Rezultat	1.415,00 kn

Deregulacija i liberalizacija komunalnih usluga te tržišta energije i telekomunikacija u EU, omogućila je otvaranje tog tržišta za jedinice lokalne samouprave. Budući gradski razvojni projekti će se razvijati kroz postojeća i novo-osnovana gradska poduzeća.

2.8 Analiza javnih financija Grada

Proračun Grada u posljednje tri godine bilježi rast sa 56,6 milijuna kuna u 2012. godini na 63,9 milijuna kuna u 2014. godini. Rashodi su unatoč rastu prihodovne strane također porasli sa 44,8 milijuna kuna u 2012. godini na 49,5 milijuna kuna u 2014. godini, ali su u odnosu na 2013. ipak reducirani sa čak 52,2 milijuna kuna (snažan rast stavke kapitalne pomoći). Proračun osim za redovno financiranje poslova, funkcija i programa Grada, je vrlo bitan i kao instrument ekonomske politike kojim se utječe na ekonomsko stanje Grada, odnosno na ekonomski rast i zaposlenost. U tom smislu Proračun je instrument kojim se može usmjeravati strateški smjer gospodarskog razvoja Grada i zapravo upravljati svim potencijalnim resursima.

Tablica 2-11: Proračun prihoda i rashoda za razdoblje 2012 -2014.

Račun prihoda i rashoda	2012	2013	2014
Prihodi	56.640.508	53.916.695	63.982.211
Prihodi od poreza	22.383.398	23.626.785	25.406.000
Pomoći iz inozemstva (darovnice) i od subjekata unutar općeg proračuna	9.667.485	6.490.079	8.537.043
Prihodi od imovine	528.122	685.477	1.596.500
Prihodi od upravnih i adm. pristojbi, pristojbi po psb. propisima i naknada	20.582.243	20.266.977	21.705.000
Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija	2.250.709	2.162.862	2.598.568
Prihodi iz proračuna	402.524	347.150	242.000
Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	7.040	450	20.000
Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	1.347.109	1.022.393	5.473.600
Prihodi od prodaje neproizvedene dugotrajne imovine	1.262.976	1.022.393	5.350.000
Prihodi od prodaje proizvedene dugotrajne imovine	84.133	95.506	123.600
Rashodi poslovanja	44.844.802	52.192.662	49.583.736
Rashodi za zaposlene	16.919.776	17.976.042	18.522.866
Materijalni rashodi	18.144.135	16.188.133	17.552.670
Financijski rashodi	577.883	2.707.159	579.600
Subvencije	373.096	433.497	1.405.000
Ostali rashodi	8.829.911	16.880.607	11.523.600
Rashodi za nabavu neproizvedene dugotrajne imovine	390.618	0	960.000
Rashodi za nabavu proizvedene dug. imovine	14.027.181	19.451.833	10.103.500
Račun financiranja			
Primici od financijske imovine i zaduživanja	2.011.438	16.755.883	201.000
Primici od zaduživanja	2.007.754	16.755.883	200.000
Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	2.109.171	2.171.504	5.132.475
Dionice i udjeli u glavnici trgovačkih društava u javnom sektoru	0	0	250.000
Izdaci za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova	2.109.171	2.171.504	4.882.475

U tablici 2-11 prikazane su glavne strukture proračunskih pozicija. Projekcije za buduće razdoblje 2015. – 2020. biti će izrađene i usklađene nakon preciznog definiranja pojedinačnih Projekata strateškog plana razvoja Grada. Prihodi državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne samouprave klasificiramo u dvije glavne skupine i to u prihode od poslovanja i prihode od prodaje nefinancijske imovine. Najznačajniji prihodi od poslovanja su porezni prihodi. Oni su najznačajniji i najstabilniji izvorni prihodi državnog proračuna jedinica lokalne i područne samouprave. Grad ima specifičnost u odnosu na druge jedinice lokalne samouprave da ostvaruje pravo na rudnu rentu u iznosu od 10,5 mil Kn, što je gotovo 25 % izvornih prihoda.

2.8.1. Financijski kapaciteti zaduživanja Grada

Mogućnosti zaduživanja Grada zakonski su ograničene Uredbom o zaduživanju jedinica lokalne i područne samouprave iz Zakona o proračunu. Kreditna opterećenost jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prati se na razini zakonskog ograničenja od 20% ostvarenih prihoda u godini koja prethodi godini zaduženja. U kreditnu opterećenost uključuje se stanje duga same jedinice i izdana jamstva pravnim osobama u većinskom, izravnom ili neizravnom vlasništvu Grada i ustanovama čiji je Grad osnivač. Grad može u narednim godinama iskoristiti svoj potencijal zaduživanja za financiranje vlastitog učešća u strateškim projektima.

Tablica 2-12: Financijski kapaciteti Grada – kapaciteti zaduživanja

u KN	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
Izvorni prihodi	47.395.500	48.298.500	48.727.500	48.500.000	52.000.000
Razina zaduženosti u %	4,35%	4,90%	10,11%	9,19%	6,08%
Potencijal zaduženosti u %	20%	20%	20%	20%	20%
Neiskorišteni financijski potencijal zaduživanja			4.777.225	5.221.000	7.451.000

Izvor: Grad Ivanić Grad

3. USPOREDNA ANALIZA

U prvoj fazi rada na izradi Strategije ekonomskog razvoja Grada za razdoblje 2014 - 2020. izvršena je usporedna analiza sličnih jedinica lokalne samouprave u neposrednom europskom okruženju te interna analiza potencijala s kojima Grad raspolaže, a koji će se aktivirati u narednim godinama uz podršku EU politika regionalnog razvoja.

Ovo poglavlje ima za cilj predstaviti pozicioniranje Grada u kontekstu kohezijskih politika i politika regionalnog razvoja EU, te početno razumijevanje konteksta u kojem se proces strateškog planiranja odvija. Usporedna analiza s gradovima slične strukture i položaja u odnosu na glavne regionalne centre (u ovom slučaju Grada Zagreba i njegovog distrikta – Zagrebačke županije), pokazuje da Grad ima određeni razvojni deficit ali da ima i velike razvojne potencijale.

Tablica 3-1: Pregled usporednih ekonomskih pokazatelja

	Ivanić Grad (HR)	Murska Sobota (SLO)	Galanta (SK)	Leibnitz (A)
Broj stanovnika	14.548 (2011)	19.313 (2012)	15.873 (2011)	7.862 (2011)
BDP/ stanovnik	EUR 7.100 (2012)	EUR 11.445 (2012)	EUR 10.300 (2012)	EUR 28.059 (2012)
Index EU 28= 100	28%	45%	41%	124%
Index HR= 100	67%	65%	81%	75%
Broj zaposlenih	4.992 (2012)	13.481 (2012)	8.857 (2012)	4.103 (2012)
Broj nezaposlenih	1.055 (2/2013)	1.493 (2/2013)	1.111 (12/2012)	306 (12/2012)
Proračun	€ 5,0 mil. (2014)	€ 29,5 mil. (2014)	€ 10,7 mil. (2014)	€ 16,5 mil. (2013)

Izvor: T&MC Group / * registrirani zaposleni

Za potrebe usporedne analize su korišteni glavni ekonomski pokazatelji razvijenosti jedinica lokalne samouprave u Sloveniji, Slovačkoj i Austriji. Analiza glavnih pokazatelja ukazuje na sljedeće:

- ⇒ usporedba prema bruto domaćem proizvodu (BDP) po glavi stanovnika pokazuje na razini 28% prosjeka EU, odnosno 67% hrvatskog prosjeka;
- ⇒ gradsko gospodarstvo kreira vrlo malo radnih mjesta – potencijal kreiranja novih radnih mjesta postoji;

- ⇒ broj registriranih nezaposlenih stanovnika Grada je previsok u odnosu na usporedive gradove;
- ⇒ prihodi gradskog proračuna su daleko niži nego kod usporedivih gradova, što ukazuje na nepovoljnu strukturu radnih mjesta i nisku razinu (registriranih) privatnih dohodaka stanovnika Grada.

Usporedna analiza ekonomskih pokazatelja dakle potvrđuje tvrdnju da Grad, unatoč blizini velikih tržišta (Zagreb, EU) zaostaje u gospodarskom razvoju ne samo u odnosu na hrvatski prosjek već i u odnosu na gradove slične veličine u zemljama srednje i istočne Europe. Zaostajanje u razvoju nije samo povezano s nepovoljnim makro-ekonomskim kretanjima na razini hrvatske nacionalne ekonomije. Usporavanje ekonomskih aktivnosti je i posljedica nedostatka odgovarajućih politika gradske uprave koje bi poticale ekonomsku aktivnost u Gradu.

Na temelju ovog dokumenta i uspoređivanja s drugim sličnim jedinicama lokalne samouprave u EU, u ovom će dokumentu biti predložene dugoročne razvojne vizije kao i pravci ekonomskog razvoja Grada.

3.1. Strategija i politike regionalnog razvoja EU

Visoka razina fiskalne centralizacije i vođenja ekonomskih politika na razini središnje ekonomske vlasti, jedan je od glavnih uzorka neravnomjernog regionalnog razvoja u Hrvatskoj ali i EU. Hrvatska vlada nije do sada vodila sustavnu politiku regionalnog razvoja. U tom smislu jedinice lokalne samouprave, dakle gradovi i općine, nisu uživale snažniju podršku svome razvoju od strane središnje države.

Ulaskom u punopravno članstvo EU, položaj i odgovornost za vlastiti razvoj jedinica lokalne samouprave se radikalno mijenja. Pored zajedničke agrarne politike (CAP), politike regionalnog i ruralnog razvoja su najvažnije zajedničke ekonomske politike u EU. Strukturni fondovi, kao glavni financijski instrumenti za poticanje regionalnog razvoja u koje se izdvaja oko 33% proračuna EU, po prvi put postaju dostupni i jedinicama lokalne samouprave u Hrvatskoj.

U svojoj strategije EU 2020, koja obuhvaća razdoblje od 2014-2020.g, EU definira jasno određenje nastavka pro-aktivne politike regionalnog razvoja s ciljem poticanja razvoja europskih regija s razinom razvijenosti nižom od europskog prosjeka.

Slika 3-1: Makro regionalna strategija EU 2020

Izvor: T&MC Group

Glavne komponente Strategije EU 2020. su:

- ⇒ **Pametani rast (Smart growth):** razvoj ekonomije bazirane na znanju i inovacijama (ICT, kreativna ekonomija, kulturna ekonomija)
- ⇒ **Održivi rast (Sustainable growth):** promicanje efikasnije, zelenije i konkurentnije ekonomije
- ⇒ **Uključivi rast (Inclusive growth):** jačanje ekonomije koja stvara nova radna mjesta, zapošljava te koja jača socijalnu i teritorijalnu koheziju

U okviru strukturnih fondova Europske Unije, Europski fond za regionalni razvoj ima za cilj jačanje ekonomske i socijalne kohezije te smanjivanje razlika u razvoju između regija unutar EU. Uglavnom je usmjeren na infrastrukturne investicije, proizvodne investicije u cilju otvaranja radnih mjesta te na lokalni razvoj i razvoj malog i srednjeg poduzetništva.

Tablica 3-2: Strukturni fondovi EU i ciljevi za razdoblje 2014-2020

Ciljevi	Strukturni fondovi i instrumenti		
Konvergenција	ERDF ³	ESF ⁴	CF
Konkurentnost regija i zapošljavanje	ERDF	ESF	
Europska prekogranična suradnja	ERDF		
	Infrastruktura Investicije Inovacije	Obrazovanje Zapošljavanje	Prometna infrastruktura Okoliš, Energija
	Zemlje-članice, EU regije – gradovi i općine		Zemlje s ≤ 90% prosjeka BDP u EU

Izvor: T&MC Group

Ciljevi Europskog socijalnog fonda su smanjenje razlika u životnom standardu i blagostanju u državama članicama Europske Unije i njihovih regija, te time promicanje gospodarske i socijalne kohezije. Naglašava se promicanje zapošljavanja u EU, te pomoć europskim tvrtkama i radnoj snazi u što uspješnijem suočavanju s globalnim izazovima.

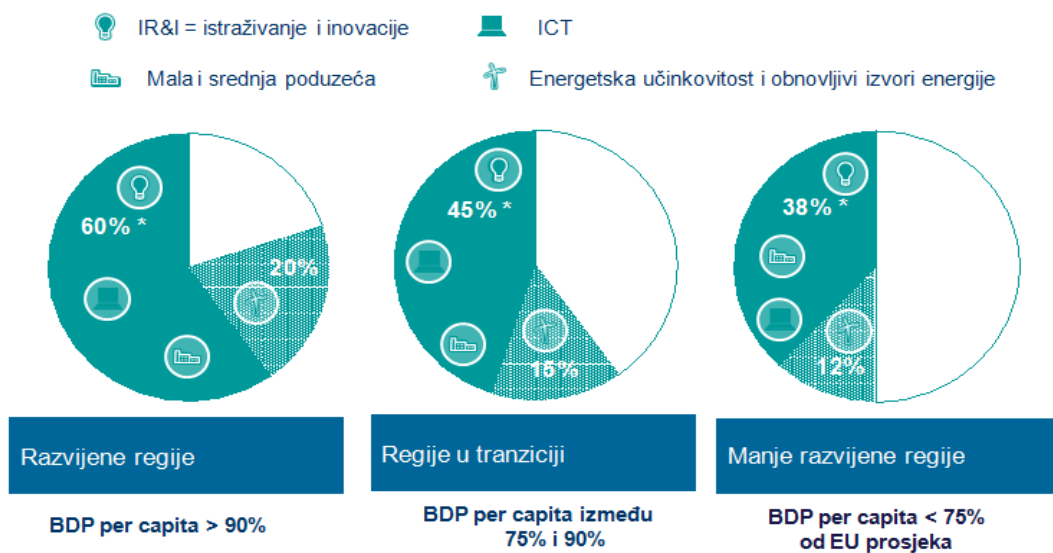
Kohezijski fond je financijski mehanizam za financiranje velikih infrastrukturnih projekata u EU na području prometa i zaštite okoliša u svrhu postizanja gospodarske i socijalne kohezije Europske Unije te poticanja održivog razvoja.⁵

Program kohezijske politike EU 2014. – 2020 predviđa godišnje izdvajanje za poticanje regionalnog razvoja u visini od €336 mlrd ili 33 % proračuna EU.

³ Europski fondovi za regionalni razvoj

⁴ Europski socijalni fondovi

⁵ <http://eufondovi.hr/>

Slika 3-2: Struktura ulaganja Europskog Fonda Regionalnog Razvoja (EFRD)

Izvor: EU , prilagodba T&MC Group

Europska unija će putem EFRD sufinancirati projekte jedinica lokalne samouprave, malih i srednjih poduzeća te obrazovnih institucija u područjima:

- ⇒ istraživanja i razvoja, razvoja inovacija
- ⇒ razvojnih projekata malih i srednjih poduzeća
- ⇒ ulaganja u informatičko - telekomunikacijske tehnologije, nove i internetske tehnologije (u okviru svoje posebne "Digitalne agende"), te
- ⇒ ulaganja u energetska učinkovitost i obnovljive izvore energije.

Slika 3-3: Sektori u koje će biti usmjeravana ulaganja (EFRD)

Izvor: EU / T&MC Group

Budući da se Grad po razini svoje ekonomske razvijenosti mjereno BDP-om po glavi stanovnika nalazi u segmentu nerazvijenih europskih regija, moći će se sa svojim razvojnim projektima kandidirati za sufinanciranje strateških projekata iz EFRD. Ključni izazov će biti pripremiti projekte u okviru gornjih sektora koji će biti sufinancirani iz tog fonda.

3.2. Primjeri projekata regionalnog razvoja su-financiranih iz ERFD

3.2.1. Pokrajina Koruška (Austrija)

Koruška (Austrija) je jedna od EU regija koja je ostvarila strukturnu prilagodbu i ostvaruje ubrzani ekonomski rast i razvoj.

Tablica 3-3: Temeljni podaci – pokrajina Koruška

Površina	9.533 Km ²
Stanovništvo	561.094
BDP/ stanovnik	€24.353 (2012) – 113,2% prosjeka EU(28)
Stopa nezaposlenosti	7,3% (2008)
Obrazovanje	20 visokoškolskih ustanova (2008) – 20% visoko-obrazovanih

Izvor: T&MC Group

Tablica 3-4: Najvažniji gospodarski sektori prema učešću BDP-a

Primarni sektor	1,6%
Sekundarni sektor (industrija)	29,8%
Tercijarni sektor	68,9%

Izvor: T&MC Group

Tablica 3-5: Model i instrumenti poticanja regionalnog razvoja Savezne pokrajine Koruške

ERFD	
Fondovi i instrumenti regionalnog razvoja Republike Austrije	Proračunske politike Pokrajine Koruške
Koruška Razvojna Kompanija d.o.o.	Koruški državni holding d.d. – KLH Grupa
Koruška Razvojna Kompanija d.o.o.	Udjeli u preko 20 strateških poduzeća
Lakeside - tehnološki park	Koruška razvojna agencija d.o.o.
Pokrajinski investicijski fondovi	Koruški fond za poticanje gosp. rasta
Društvo za upravljanje zemljištem i imovinom	Koruško društvo za saniranje poduzeća d.o.o.

Izvor: T&MC Group

Lakeside Science & Technology Park pored Klagenfurta (Austrija) ima 26.000m² prostora namijenjenih istraživačkim i tehnološkim kompanijama te znanstveno-obrazovnim institucijama. Park predstavlja platformu suradnje između tehnoloških i ICT kompanija s znanstveno-istraživačkim institucijama.

Slika 3-4: Lakeside Science & Technology Park

U okviru ovog tehnološkog parka djeluje preko 60 tehnoloških poduzeća i poli-tehničko sveučilište Alpen-Adria. Park je u vlasništvu Grada Klagenfurta te se samofinancira iznajmljivanjem prostora – iskorištenost prostora 90%. Park također predstavlja međunarodni kampus za znanost i tehnologiju.

3.2.2. Pokrajina Nitra (Slovačka)

Pokrajina Nitra (Slovačka) jedna je od europskih regija koja je doživjela snažan val direktnih stranih ulaganja (egzogena razvojna strategija). U Slovačkoj također možemo naći uspješne primjere tehnoloških parkova kao što je CEPIT – Central European Park for Inovative Technologies te razvijen medicinski i agro-turizam.

Tablica 3-6: Temeljni podaci – pokrajina Nitra

Površina	6.342 km ²
Stanovništvo	708.498
BDP/ stanovnik	€ 12.042 (2011) – 48,6% prosjeka EU(27)
Stopa nezaposlenosti	13% (2011)
Broj gospodarskih subjekata	49.392 (2011)

Izvor: T&MC Group

U strukturi BDP pokrajine Nitra dominira prerađivačka industrija s 35%.

Slika 3-5: Projekt ulaganja u medicinski turizam u Slovačkoj – Spa centar Bojnice u pokrajini Nitra

Pokrajina Nitra je ostvarila značajne poticaje iz ERFD za sufinanciranje regionalnog i ruralnog razvoja. Uz poticaje iz strukturnih fondova EU, slovačka vlada je razvila instrumente poticanja regionalnog razvoja koji su financirani iz lokalnih izvora – državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne samouprave.

3.2.3. Grad Brno (Češka)

U okviru revitalizacije stare urbane industrijske arhitekture u gradu Brnu je uz sufinanciranje strukturnih fondova EU u okviru projekta UBRACT ostvaren projekt revitalizacije starog industrijskog objekta kroz projekt "Vaňkovka Galerie".

Slika 3-6: Primjer revitalizacije industrijske arhitekture – Galeria Petra Vankova

Namjena Galerie Vankovke (Brno):

- ⇒ revitalizacija industrijskog pogona
- ⇒ stanovanje
- ⇒ kulturni događaji (izložbe i koncerti)
- ⇒ komercijalni centar

3.2.4. Leibnitz (Austrija)

Grad Leibnitz u austrijskoj pokrajini (županiji) Štajerska usporedive je veličine s Ivanić-Gradom. Ovaj austrijski grad je vrlo uspješno spajao vlastite izvore i izvore iz strukturnih fondova EU za urbanističku i ekonomsku revitalizaciju stare gradske jezgre (Innenstadt), te poticanje otvaranja novih radnih mjesta. Nakon ulaska Austrije u punopravno članstvo EU 1995.g, grad Leibnitz je prošao kroz duboku transformaciju svoje ekonomske strukture.

Tradicionalna metaloprerađivačka industrija i zastarjela poljoprivredna struktura, kao glavni izvori zapošljavanja zamijenjeni su novim poduzećima koji su stvarali radna mjesta u modernim industrijskim pogonima (autoindustrija), zdravstvenim uslugama, bankarstvu, turizmu i trgovini, te suvremenoj poljoprivredi.

Slika 3-7: Renoviranje željezničkog kolodvora i gradske jezgre u gradu Leibnitzu

Kroz uspješno korištenje strukturnih fondova i vlastitih izvora u Gradu Leibnitzu je u razdoblju 2007-2012. realizirano nekoliko velikih javnih projekata koji su imali značajan utjecaj na ukupan ekonomski razvoj grada. Tijekom 2013.g. je u cijelosti revitalizirana stara gradska jezgra i potpuno obnovljen glavni željeznički kolodvor s 400 "Park&Ride" mjesta, investicije u vrijednosti preko EUR 200,0 milijuna. Grad je istovremeno sustavno poticao privatne investicije i stvaranje radnih mjesta na svom području, tako da je zahvaljujući javnim i privatnim projektima postao izrazito privlačan za useljavanje i život.

4. STRATEGIJA EKONOMSKOG RAZVOJA GRADA

Strategija ekonomskog razvoja Grada za razdoblje 2014 - 2020. predstavlja dugoročni plan mobilizacije svih potencijala - gradskog kapitala prema ostvarivanju svoje misije, dugoročne vizije i dugoročnih ciljeva.

MISIJA – SVRHA POSTOJANJA GRADA:

”Osigurati kvalitetan život svim svojim stanovnicima u suvremenom, urbaniziranom, ekonomski naprednom, kulturno razvijenom i ekološki održivom gradskom okruženju”

DUGOROČNA VIZIJA:

” Postati u roku od narednih 7 godina ekonomski uspješan europski grad s razvijenom socijalnom i komunalnom infrastrukturom te uspješnim i rastućim gospodarstvom koje će osigurati blagostanje za sve građane”

Grad će nakon ostvarivanja ovom strategijom definiranih razvojnih ciljeva, raspolagati s dinamičnom ekonomijom, komunalno razvijenim urbanim središtem i razvijenim ruralnim dijelovima.

Grad će imati razvijenu kulturu i svojim građanima pružati suvremene javne usluge (eCity, Smart City).

Grad će postati privlačan poslovnim i kreativnim ljudima, turistima i ljudima koji se žele trajno nastaniti na njegovu području.

Ostvarivanje misije i dugoročne vizije se planira kroz ostvarivanje četiri glavne sastavnice strategije ekonomskog razvoja:

- ⇒ **Produktivan grad** - rast lokalne ekonomije koji će osigurati stanovnicima Grada visoku razinu osobnog i općeg životnog standarda
- ⇒ **Uključivi grad** - pružanje jednakih mogućnosti svim radno – sposobnim stanovnicima i osiguravanje odgovarajuće skrbi za stare i nemoćne
- ⇒ **Grad s dobrom upravom** - razvoj suvremenih sustava gradske uprave na principima ”pametnog grada” (Smart City) i ”internetskog grada” (e-City) koncepta
- ⇒ **Grad s održivom ekonomijom** - osiguravanje ravnoteže između ekonomskog razvoja i zaštite okoliša kako bi Grad bio poželjan za život

4.1. Ekonomsko – politički kontekst

Analiza sadašnjeg stanja je pokazala da je slabo gradsko gospodarstvo i izostanak gospodarskog rasta u proteklom desetljeću utjecala na izostanak općeg razvoja Grada. Zbog toga je Strategija razvoja za razdoblje 2014-2020.g. prije svega strategija ekonomskog razvoja.

Problemi u financijama središnje države i nemogućnosti financiranja regionalnog razvoja usmjerava aktivnosti i politike lokalne samouprave na samostalno programiranje svoga razvoja te usmjeravanje na financijske instrumente poticanja regionalnog razvoja u EU.

Za ostvarivanje dugoročne razvojne vizije potrebno je prihvaćanje slijedećih strateških određenja od strane svih najvažnijih nositelja procesa odlučivanja u Gradu te svih zainteresiranih strana:

- ⇒ Grad će svojim politikama poticati **kreativne i inovativne** gospodarske subjekte

- ⇒ ekonomski razvoj će Grad poticati **uključivanjem u ekonomske procese** i kreiranjem unutrašnje potražnje za proizvodima i uslugama poduzeća s gradskog područja
- ⇒ Grad će **podržavati rast produktivnosti ekonomskih subjekata** s razvojem gradskih produktivnih kapaciteta (razvoj obrazovanja, ljudskih potencijala, osiguravanja poslovne infrastrukture
- ⇒ Grad će osnivanje novih poduzeća i već osnovanih poduzeća koja žele poslovati na gradskom području poticati putem **vlastitog razvojnog fonda**

Za ostvarivanje ove strategije, donositelji odluka će morati također izvršiti sljedeće strateške izbore:

- ⇒ razvoja strategija Grada je primarno strategija ekonomskog razvoja, što znači da će se u gradskoj upravi biti potrebno osigurati snažniji utjecaj organizacijskih i funkcionalnih područja koja su vitalna za ekonomski razvoj
- ⇒ gradska razvojna strategija će se usko povezivati s razvojnim strategijama susjednih jedinica lokalne samouprave
- ⇒ ekonomska struktura Grada će se morati značajno osuvremeniti, što znači da će Grad poticati ekonomsku diverzifikaciju usmjerenu prema inovativnim i kreativnim poduzećima koja stvaraju višu dodanu vrijednost i koja mogu biti konkurentna na međunarodnom tržištu (izvozno orijentirano gospodarstvo)
- ⇒ razvoj obrazovne i kulturne infrastrukture, posebno infrastrukture za razvoj visokog i specijaliziranog obrazovanja će biti presudan za ekonomski razvoj Grada
- ⇒ Grad će se internacionalno pozicionirati, što znači da će se povezivati s gospodarskim, obrazovnim i jedinicama lokalne samouprave u susjednim zemljama – članicama EU

Grad prihvaća vođenje ekonomskog razvoja u razdoblju 2014-2020. koji će se odvijati kroz strateške korake promjena (*Step Change Growth*) i strateške razvojne projekte.

4.2. Pokretači ekonomskog razvoja

U strateškom horizontu u okviru ove strategije su predviđene tri glavne grupe pokretača ekonomskog razvoja Grada:

⇒ Razvoj gospodarstva i poduzetništva

Mikro, mala i srednja poduzeća će u planiranom strateškom horizontu biti glavni pokretači ekonomskog razvoja. Ovom se strategijom posebno naglašava razvoj mikro i malih poduzeća iz područja novih tehnologija te razvoj mikro-poduzeća u sektorima kreativnih djelatnosti, turizma i tradicionalnih obrta.

Budući da veliki dio područja Grada zauzimaju ruralna naselja, njihov razvoj i razvoj OPG u području "pametne" poljoprivredne proizvodnje, te agro-turizma također se predviđa kao jedan od pokretača ekonomskog razvoja Grada. Grad će također poticati udruživanje poljoprivrednih proizvođača s ciljem stvaranja konkurentnih i tržišno orijentiranih poljoprivrednih gospodarstava, usmjerenih na međunarodno tržište. U tom kontekstu će Grad sudjelovati svojim kapitalom u investicijama u izgradnji odgovarajuće infrastrukture (hladnjače, skladišta), odnosno u projekte razvoja agrarne infrastrukture koji će se kandidirati za sufinanciranje iz Fonda ruralnog razvoja EU.

Za financijsko poticanje poduzetništva te unapređivanja poduzetničke kulture i poduzetničke klime, Grad će formirati poseban razvojni fond koji će se financirati iz gradskog proračuna, fondova regionalnog i ruralnog razvoja EU te komercijalnih financijskih izvora.

⇒ Razvoj kulturnih djelatnosti i obrazovanja

U okviru razvoja kulturnih djelatnosti i obrazovanja planira se razvoj i javno-privatna ulaganja (Grad i privatni poduzetnici) u sektoru kulturnih djelatnosti. Izgradnja infrastrukture (sveučilišni campus) za privlačenje domaćih i međunarodnih istraživačkih organizacija i ustanova iz područja visokog obrazovanja na područje Grada ovom se strategijom postavlja kao jedan od strateških prioriteta. Osim obrazovne infrastrukture, ova strategija predviđa razvoj infrastrukture za kulturne i kreativne te sportske djelatnosti, kao pokretača ekonomskog razvoja i stvaranja kvalitetnih radnih mjesta.

⇒ Razvoj ponude zdravstvenih usluga i zdravstvenog turizma

Razvoj ponude zdravstvenih usluga i zdravstvenog turizma predstavlja također jedan od pokretača ekonomskog razvoja Grada. Zdravstvena ustanova Naftalan, u vlasništvu Zagrebačke županije planira svoj razvoj i značajne investicije u proširenje kapaciteta i ponude medicinskih usluga i usluga medicinskog turizma.

Grad će poticati ulaganja privatnih poduzetnika u manja lječilišta (klinike) i rehabilitacijske centre koji bi se uključili u klaster medicinskog turizma kojem će Naftalan biti okosnica. Uz zdravstvene i lječilišne kapacitete, ovom se strategijom predviđa razvoj hotelsko-turističke ponude, odnosno ulaganja u manje hotelske, smještajne i ugostiteljske kapacitete.

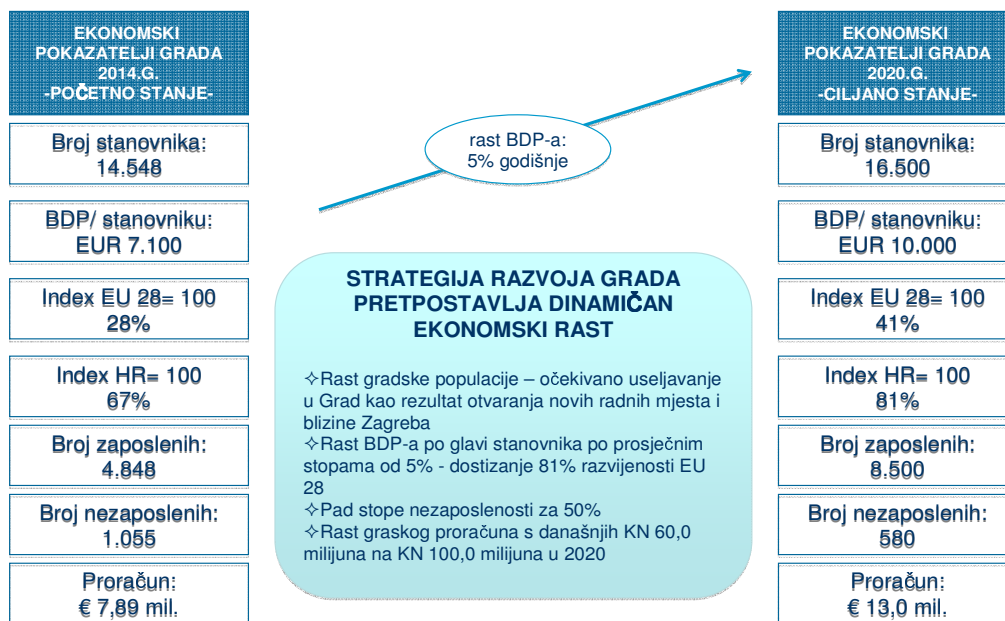
4.3. Glavni ciljevi ekonomskog razvoja

Glavni strateški ciljevi Grada u razdoblju 2014. - 2020. godine su sljedeći:

- ⇒ postati grad poželjan za život u njemu ("a place-to-live")
- ⇒ osigurati pretpostavke za dugoročno održiv gospodarski rast utemeljen na razvoju ekonomije znanja, obrazovnim, kulturnim i kreativnim djelatnostima
- ⇒ uspostaviti suvremenu, diverzificiranu, uspješnu i konkurentnu gospodarsku strukturu
- ⇒ izgraditi infrastrukturu na temelju modela pametnog grada ("smart city") i internetskog grada ("e-city")
- ⇒ izgraditi infrastrukturu za razvoj kulturnih, sportskih i obrazovnih djelatnosti

Strategija definira dinamičan ekonomski razvoj kao osnovni strateški cilj. U tom smislu se i definiraju ciljani ekonomski pokazatelji za 2020.g. kako je to prikazano u Slici 4-1.

Slika 4-1: Ciljani ekonomski pokazatelji Grada 2020.

Izvor: T&MC Group

Dinamika ekonomskog rasta se definira kroz slijedeće ekonomske pokazatelje u 2020.g.;

- ⇒ rast gradske populacije – očekivano useljavanje u Grad kao rezultat otvaranja novih radnih mjesta i blizine Zagreba
- ⇒ rast BDP-a po glavi stanovnika po prosječnim stopama od 5% - dostizanje 81% razvijenosti EU 28
- ⇒ pad stope nezaposlenosti za 50%
- ⇒ rast gradskog proračuna s današnjih KN 60,0 milijuna na KN 100,0 milijuna u 2020.

Strategija ekonomskog razvoja Grada predviđa diverzifikaciju gospodarske djelatnosti promjenom strukture radnih mjesta prikazanom u tablici 4-1.

Tablica 4-1: Promjena strukture radnih mjesta

		2014.	2020.
Primarni sektor	Poljoprivreda i rudarstvo	29 %	20 %
Sekundarni sektor	Prerađivačka industrija	11 %	20 %
Tercijarni sektor	Građevinarstvo, trgovina, ugostiteljstvo, ostalo	60 %	55 %
"4.sektor" (R&D, kulturne i kreativne djelatnosti)	Nove tehnologije, kulturne i kreativne djelatnosti	-	15 %

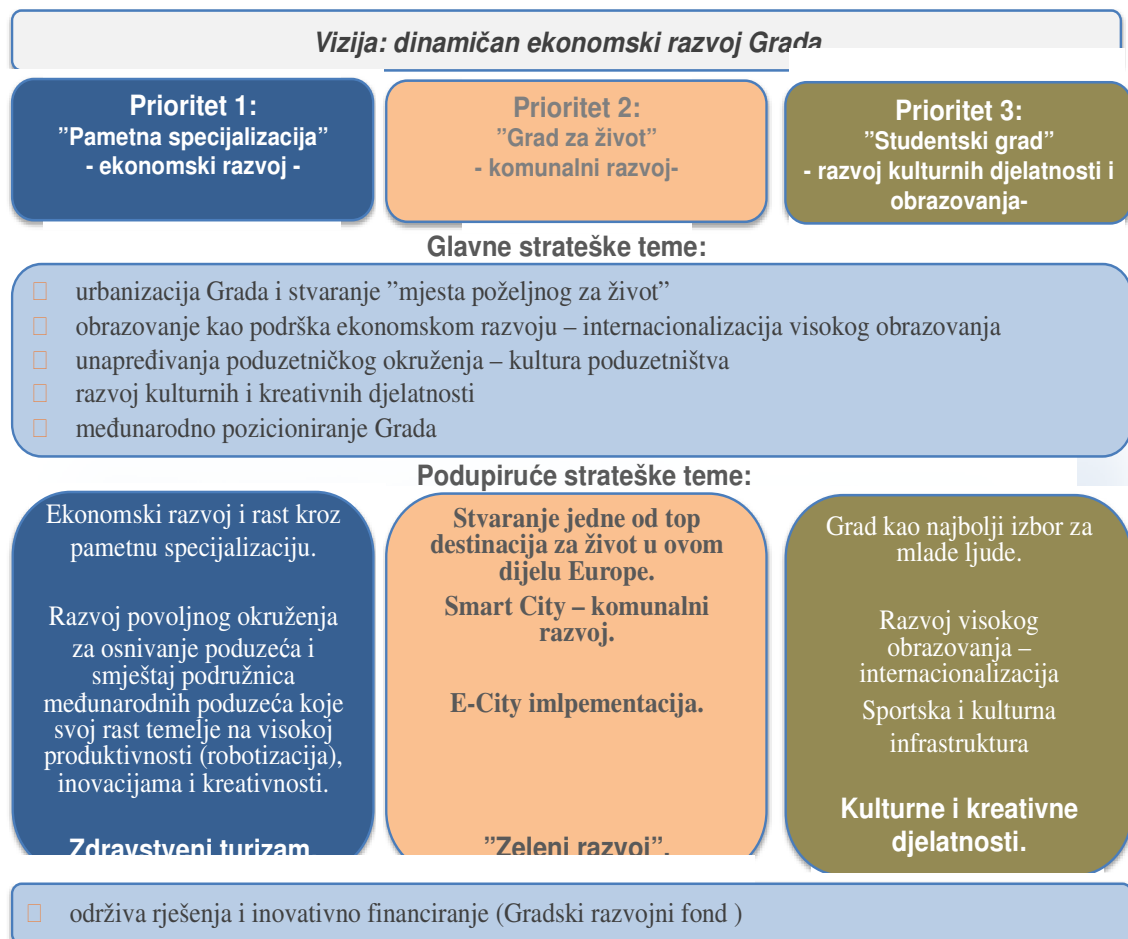
Izvor: Grad Ivanić Grad / T&MC Group

4.4. Izbor strateških prioriteta i tema

Nastavljeno na strateški imperativ dinamičnog ekonomskog rasta Grada, identificirana tri razvojna prioriteta:

- ⇒ **"Pametna specijalizacija"** – odražava potrebu da se ekonomski subjekti na području Grada specijaliziraju za područja u kojima se kreiraju više i visoke dodane vrijednosti, odnosno da se gradskim politikama potiče ulaganja inovativnih i kreativnih poduzeća na području Grada;
- ⇒ **"Grad ugodan za život"** – predstavlja strateški prioritet nastavka urbanizacije i pretvaranja Grada u suvremeni europski grad koji će biti poželjan za život. Ovaj prioritet pretpostavlja ulaganja u revitalizaciju urbane strukture i komunalne infrastrukture, kao i stvaranja suvremene gradske uprave organizirane prema konceptima Smart City i e-City;
- ⇒ **"Studentski Grad"** – označava prioritet razvoja obrazovne, kulturne i sportske infrastrukture koja će privlačiti studente u Grad i koja će istovremeno podupirati ekonomski razvoj, odnosno razvoj poduzeća i poduzetništva.

Slika 4-2: Prioriteti i strateške teme

Izvor: Grad Ivanić Grad / T&MC Group

Grad se nalazi u blizini grada Zagreba kao metropole i velikog ekonomskog središta koje predstavlja oko 50% svih domaćih ekonomskih aktivnosti i broja radnih mjesta. Ta činjenica omogućava Gradu stvaranje konkurentne prednosti, odnosno omogućava stvaranje povoljnog poduzetničkog okruženja i konkurentne ekonomske strukture. Temeljna pretpostavka je potreba za tzv. "pametnom specijalizacijom". Gradske politike će biti usmjerene prema poticanju ulaganja poduzeća koja otvaraju kvalitetna radna mjesta u područjima zdravstvenih usluga i medicinskog turizma, inovativnih poduzeća u području novih tehnologija te agrarnoj i artizanskoj proizvodnji hrane.

Komunalni razvoj je jedan od pretpostavki ukupnog ekonomskog razvoja. Grad će u narednim godinama prioritetno ulagati u revitalizaciju gradskog središta, urbanizaciju, uvođenje suvremene komunalne infrastrukture, te energetsom osamostaljenju ulaganjem u vlastitu "bio utemeljenu" energiju.

Suvremeni gradovi zahtijevaju i suvremenu fizičku i elektronsku povezanost. U tom je smislu svakako prioritet unapređivanja fizičkog povezivanja Grada s gradom Zagrebom (željeznica) i međunarodnom Zagrebačkom Zračnom lukom. Potpuna digitalizacija Grada i osiguravanje širokopojasnog pristupa Internetu svim privatnim i poslovnim korisnicima, također je jedan od prioriteta.

Razvoj visokog obrazovanja kroz partnerstvo Grada s međunarodnim i domaćim sveučilištima u obrazovnim područjima koja će podupirati ekonomski razvoj Grada (medicina, nove tehnologije, kulturne i kreativne djelatnosti, agrarni marketing). Razvoj sportske infrastrukture, kao jedna od prioriteta, će biti namijenjena rekreativcima, amaterskim i profesionalnim sportašima.

4.5. Razvojne politike

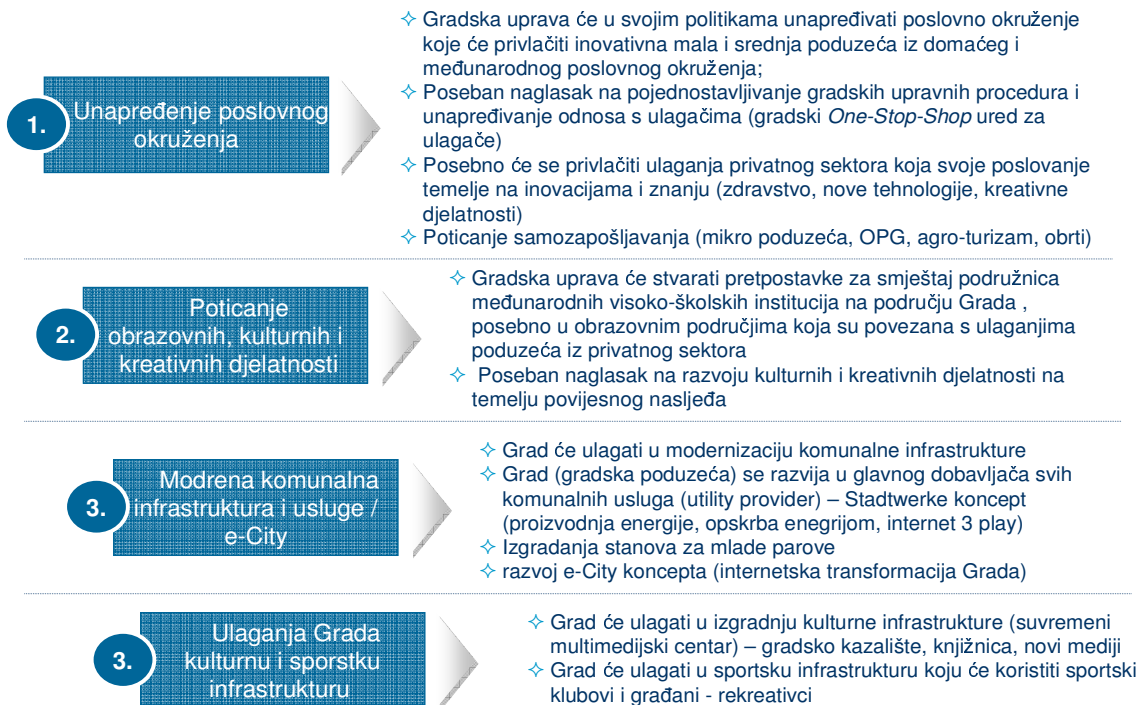
Ostvarivanje dugoročne vizije ekonomskog razvoja Grada i ostvarivanje strateških prioriteta povezano je s:

- ⇒ fokusiranjem razvojnih politika koje će Grad voditi u okvirima svojih zakonskih nadležnosti, kao i
- ⇒ pripremom i realizacijom razvojnih projekata u kojima će Grad biti investitor ili partner privatnim investitorima.

Razvojne politike Grada će se fokusirati na slijedeća područja:

- ⇒ unapređivanje poslovnog okruženja, poduzetništva i poduzetničke kulture;
- ⇒ poticanje obrazovnih, kulturnih i kreativnih djelatnosti;
- ⇒ poticanje ulaganja u modernu komunalnu infrastrukturu i usluge; te
- ⇒ poticanje ulaganja u obrazovnu, sportsku i kulturnu infrastrukturu

Slika 4-3: Fokus razvojnih politika Grada na četiri područja

Izvor: T&MC Group

Razvojne politike će se ugraditi u proračunske politike, odnosno su-financiranje razvojnih projekata će se biti integralni dio gradskog proračuna.

5. REALIZACIJA STRATEGIJE

Razvojni projekti su glavna poluga za implementaciju ove strategije. Za razdoblje 2014. – 2020. planira se realizacija osam strateških projekata.

Strateški projekti će se kandidirati za sufinanciranje iz strukturnih fondova EU. Procijenjena vrijednost projekata koje će u strateškom razdoblju Grad pokrenuti i aplicirati za sufinanciranje je između € 61 - 70 milijuna (Tablica 5-1).

Tablica 5-1: Pregled glavnih razvojnih projekta

Naziv	Opis	Vrijednost (€)	Nositelj
1. Revitalizacija gradskog središta i "Starog Ivanića"	<ul style="list-style-type: none"> Izgradnja gradskog središta Revitalizacija cjelokupne urbane opreme Revitalizacija "Starog Ivanića", stvaranje centra tradicionalnih obrta kao turističke atrakcije Uređenje šetnica uz rijeku Lonju Obnova fasada u užem gradskom središtu 	cca. € 5-8,0 milijuna	<ul style="list-style-type: none"> Grad u partnerstvu s privatnim i javnim vlasnicima objekata
2. Modernizacija prometne, informacijske i komunalne infrastrukture	<ul style="list-style-type: none"> Modernizacija komunalne, prometne i informacijske infrastrukture Izgradnja "zelenih otoka" Odlagalište i recikliranje otpada Izgradnja mreže široko-pojasnog pristupa Internetu 	cca. € 4-6,0 milijuna	<ul style="list-style-type: none"> Gradsko komunalno poduzeće
3. Izgradnja visoko-učilišnog <i>campus-a</i>	<ul style="list-style-type: none"> Izgradnja visoko-učilišnog <i>campus-a</i> (prostori za izvođenje visoko-školske nastave, smještaj studenata) Izgradnja inovacijskog centra za djelatnosti istraživanja i razvoja 	cca. € 10,0 milijuna	<ul style="list-style-type: none"> SPV Tehnopolis (d.o.o. u vlasništvu Grada) Zakupoprinci: visoka učilišta iz inozemstva, mikro, mala i srednja poduzeća
4. Razvoj medicinskog turizma	<ul style="list-style-type: none"> Razvoj medicinskog turizma kao kombinacije medicinskih i turističkih usluga 	cca. € 10,0 milijuna	<ul style="list-style-type: none"> Naftalan
5. Centar kulturnih i kreativnih djelatnosti	<ul style="list-style-type: none"> Izgradnja centra kulturnih i kreativnih djelatnosti namijenjen javnim i privatnim korisnicima (poduzećima iz područja kulturnih i kreativnih djelatnosti) Centar će obuhvatiti sve postojeće kulturne djelatnosti Grada, glazbenu školu, knjižnicu, multimedijске djelatnosti 	cca. € 10,0 milijuna	<ul style="list-style-type: none"> SPV Kulturini (d.o.o. u vlasništvu Grada) Privatni korisnici
6. Integralni projekt razvoja ruralnih dijelova Grada i unapređivanja poljoprivredne proizvodnje	<ul style="list-style-type: none"> Projekt podizanja ekonomske aktivnosti i tržišnih kapaciteta obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava i ekonomskog razvoja ruralnih područja grada Projekt će biti kandidiran za sufinanciranje iz sredstava EU fonda ruralnog razvoja 	cca. € 2-5 milijuna	<ul style="list-style-type: none"> OPG-i u suradnji s Gradom Turistička zajednica Grada Gradski muzej Privatni vlasnici

	<ul style="list-style-type: none"> • Projekt revitalizacije posavskih kuća i razvoj seoskog turizma: <ul style="list-style-type: none"> - popisivanje i dokumentiranje postojećeg stanja tradicionalnih "posavskih kuća" na teritoriju Grada - revitalizacija "posavskih kuća" - razvoj agro-turističkih projekata 		
7. Razvoj kapaciteta gradske mreže opskrbe električnom i toplinskom energijom te izgradnja vlastitih kapaciteta proizvodnje energije	<ul style="list-style-type: none"> • Izgradnja gradske ko-generacijske energane – proizvodnja toplinske i električne energije za potrebe Grada 	cca. € 10,0 milijuna	<ul style="list-style-type: none"> • SPV Gradska energana (d.o.o. u vlasništvu Grada i privatnog partnera)
8. Izgradnja sportskog centra	<ul style="list-style-type: none"> • Izgradnja multifunkcionalnog sportskog centra za potrebe rekreativnih, amaterskih i profesionalnih sportaša (otvoreni sportski tereni, zatvoreni prostori) 	cca. € 10,0 milijuna	<ul style="list-style-type: none"> • SVP Gradski sportski centar (d.o.o. u vlasništvu Grada i privatnog partnera)
9. Izgradnja stanova za mlade bračne parove	<ul style="list-style-type: none"> • Izgradnja modernog stambenog naselja za mlade bračne parove koji se namjeravaju naseliti na području Grada 	cca. € 10,0 milijuna	<ul style="list-style-type: none"> • SPV (d.o.o. u vlasništvu Grada) • Zakupoprinci

Izvor: T&MC Group

Osim gornjih glavnih razvojnih projekata koji imaju multiplikacijski učinak na ekonomski razvoj, Grad će pokretati i druge manje komunalne projekte koji će se također kandidirati za su-financiranje iz strukturnih fondova EU.

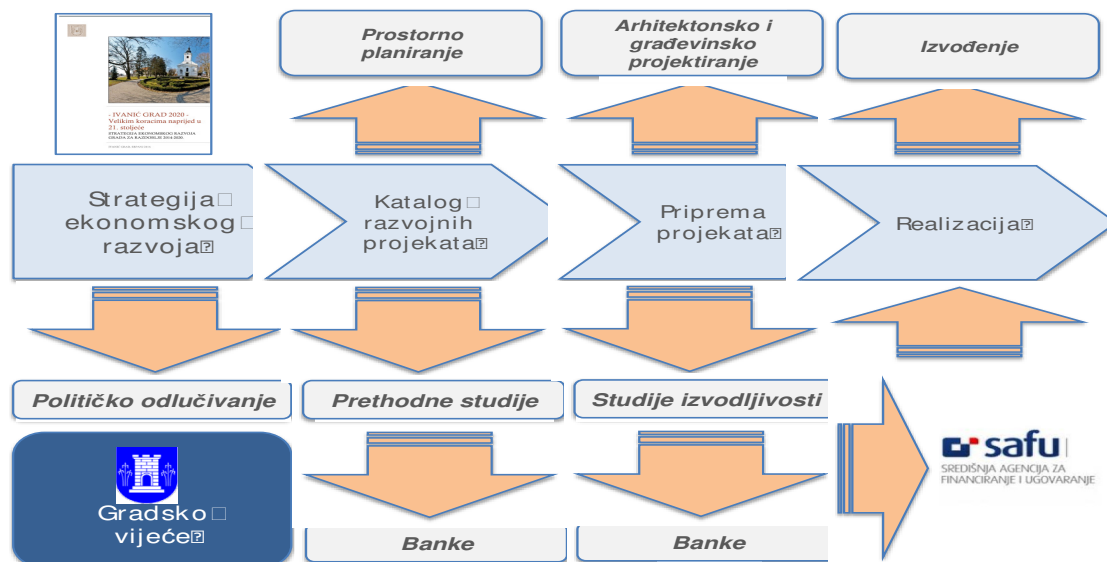
5.1. Proces pripreme i implementacije razvojnih projekata

Proces implementacije razvojnih projekata sastoji se od nekoliko podprocesa u koji se uključuju različiti sudionici i zainteresirane strane.

Nakon dovršavanja Strategije ekonomskog razvoja za razdoblje 2014-2020.g, dokument prolazi kroz proces političkog usuglašavanja i odlučivanja u okviru Gradskog vijeća.

Iz Strategije proizlaze glavni razvojni projekti koji se uvrštavaju u Katalog projekata i za koje se izrađuju odgovarajuće prethodne studije izvodljivosti te prezentacije komercijalnim i razvojnim bankama.

Slika 5-1: Proces realizacije razvojnih projekata

Izvor: T&MC Group

Nakon što je međufinanciranje pojedinačnog razvojnog projekta prihvaćeno od strane komercijalnih i/ili razvojnih banaka, projekt ulazi u pripremnu fazu u kojoj se pristupa arhitektonskom planiranju, usuglašavanju s urbanističkim planovima i zahtjevima te izradi ekonomske dokumentacije i studija izvodljivosti na temelju projektnih troškovnika.

Pojedini projekti ponovo prolaze kroz fazu političkog odlučivanja i konačnog odlučivanja u komercijalnim i razvojnim bankama. Usuglašeni i od banaka prihvaćeni projekti se prijavljuju za sufinanciranje od strane strukturalnih fondova EU. U slučaju prihvaćanja, sklapa se ugovor sa SAFU - središnjom agencijom za financiranje i ugovaranje. Tek nakon sklapanja ugovora sa SAFU moguće je pristupiti realizaciji i ugovaranju s izvođačima radova.

5.2. Novi organizacijski ustroj – pretpostavka provođenja Strategije

Provođenje Strategije ekonomskog razvoja za razdoblje 2014-2020.g. pretpostavlja uspostavljanje novog organizacijskog ustroja. Novi ustroj se sastoji od dvije glavne organizacijske cjeline:

I. Upravne organizacijske jedinice, te

II. Gospodarske organizacijske jedinice.

Novi organizacijski ustroj Grada prikazan je na Slici 5-2.

Upravne organizacijske jedinice objedinjavaju upravne funkcije Grada i ustrojene su kroz dva upravna odjela i mjesne odbore, i to:

- 1) Upravni odjel za lokalnu samoupravu, mjesnu upravu, pravne poslove i društvene djelatnosti;
- 2) Upravni odjel za financije, gospodarstvo, komunalno gospodarstvo i prostorno planiranje.

Gospodarske djelatnosti Grada objediniti će se osnivanjem Razvojne agencije za EU fondove u 100%-om vlasništvu Grada. Za potrebe provođenja ove Strategije u početku strateškog razdoblja Razvojna agencija za EU fondove djelovati će sa pripadajućim odjelima i to:

1. **Gradske nekretnine** – odjel za upravljanje svim nekretninama u vlasništvu Grada, kako onim postojećim tako i nekretninama koje će biti izgrađene ili kupljene tijekom provođenja Strategije.
2. **Sportski centar** – odjel za upravljanje sportskim objektima.
3. **Obrazovni centar** – odjel koji upravlja projektom razvoja visokog obrazovanja na području Grada
4. **Gradske komunalne mreže** – odjel koja razvija i upravlja digitalnim i energetske mrežnim sustavima u vlasništvu Grada. Moguće partnerstvo s privatnim poduzećima.
5. **Stari Ivanić** – odjel koja razvija i upravlja projektom revitalizacije stare gradske jezgre. Moguće partnerstvo s privatnim sektorom

Slika 5-2: Novi organizacijski ustroj Grada

Izvor: T&MC Group

Grad će osnovati i **Gradski razvojni fond**, investicijski fond koji će sufinancirati razvojne projekte malih i srednjih poduzeća i poticati otvaranje radnih mjesta.

Osnivački kapital Fonda bi iznosio 20.000.000,00 kuna koji bi u 5 godina uplatio Grad. Osim osnivačkog kapitala, Fond bi mogao prikupljati uloge na tržištu, prodavajući udjele privatnim i institucionalnim ulagačima do visine 50% ukupnih udjela. Strategiju ulaganja Fonda definira Grad, a upravljanje Fondom će biti prepušteno profesionalnom društvu za upravljanje fondovima uz nadzor od Razvojne agencije za EU fondove.

S obzirom na dostupnost različitih dugoročnih izvora iz EU, kao što su Europski fond za regionalni razvoj, Europski investicijski fond, Europska banka za obnovu i razvoj, Fond će nastojati prikupiti kapital i iz tih izvora.

6. MJERENJE NAPRETKA

Za mjerenje napretka ostvarenog kroz implementaciju Strategije ekonomskog razvoja mora biti razvijen poseban okvir. Pokazatelji napretka su usklađeni s vizijom i prioritetima, te su mjerljivi.

Pokazatelji napretka prikazani u tablici 6-1.

Tablica 6-1: Glavni makro pokazatelji napretka

Pokazatelj	Početna vrijednost (2014)	Ciljana vrijednost (2020)
1. BDP po stanovniku (kreiranje nove vrijednosti)	€ 7.100,00	€ 10.000,00
2. Stopa nezaposlenosti (broj nezaposlenih / ukupan broj stanovnika)	14%	7%
3. Broj stanovnika	14.548	16.500
4. Stopa zaposlenosti (broj radnih mjesta / ukupan broj stanovnika)	33%	51%
5. Prosječna bruto plaća, index (HR prosjek = 100)	98%	120%
6. Proračun Grada	€ 7.9 mil.	€ 13,0 mil.

Izvor: T&MC Group

Uz primjenu standardne metodologije i ciljanih *benchmarking* izvora, utvrđena je razlika u razvijenosti te pokazatelji napretka koji bi se morali ostvariti do 2020.g. Ova strategija predviđa značajan napredak u svim makro-pokazateljima ekonomskog razvoja i napretka.

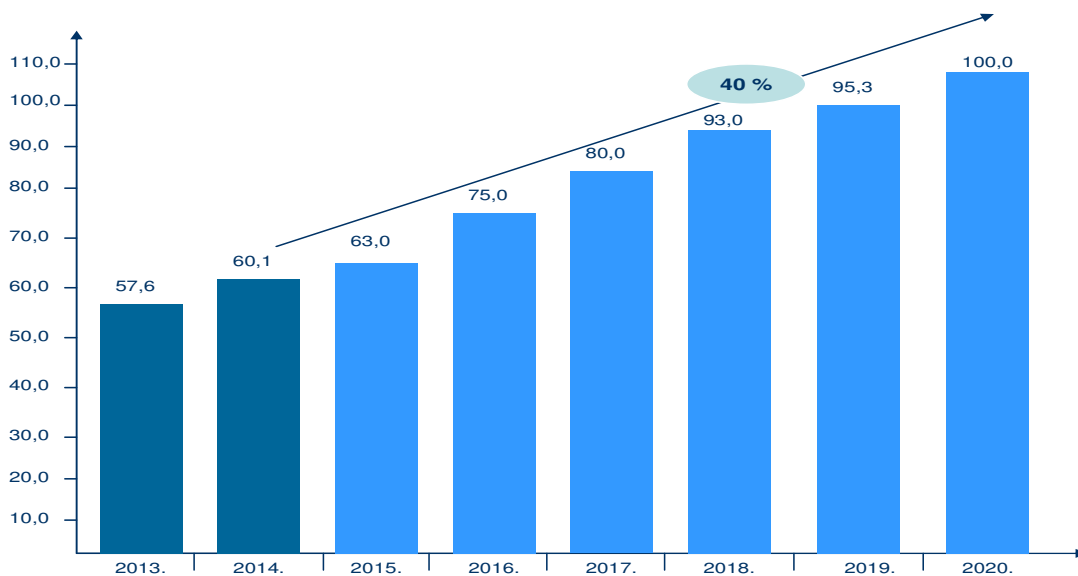
Grad planira značajne napretke u svim ostalim pokazateljima koji označavaju ekonomski prosperitet i kvalitetu života.

Proces praćenja progressa u ostvarivanju ciljeva će biti uspostavljen unutar gradske uprave. Proces praćenja progressa će biti podržan sveobuhvatnom analizom ekonomije Grada i gradskog tržišta rada. Analiza će se provoditi svake godine.

6.1 Projekcije gradskog proračuna

Gradski proračun će u strateškom razdoblju narasti 40%, s današnjih KN 60,0 milijuna na KN 100,0 (13,0 milijuna eura) u 2020.g. Detaljan plan proračunskih prihoda i rashoda za razdoblje 2014 - 2020.g. će biti izrađen i sastavni je dio ove strategije.

Slika 6-2: Projekcije visine gradskog proračuna

Izvor: T&MC Group

7. ZAKLJUČAK

Pristupanje Europskoj uniji pozicioniralo je Republiku Hrvatsku na društvenu i gospodarsku prekretnicu koja donosi nove prilike i nove izazove. Ta prekretnica zahtjeva sagledavanje vlastitih društvenih i gospodarskih prednosti, ali i utvrđivanje nedostataka i slabosti koje nas sprječavaju u potpunom i učinkovitom iskorištavanju prilika koje se otvaraju pred hrvatskim gospodarstvom i društvom. Vodstvo lokalne samouprave kroz vlastite inicijative žele doprinijeti navedenim ciljevima, ali i svojim građanima osigurati primjeren životni standard i kvalitetu života. Iskustvo drugih zemalja središnje i istočne Europe, danas punopravnih članica, pokazuje da je ulazak u EU pružio posebno velike šanse manjim lokalnim zajednicama i nedovoljno razvijenim regijama da u kratkom roku uz pomoć europskih fondova ostvare ekonomski razvoj za koji bi trebala desetljeća.

Izrada dokumenta Strategija ekonomskog razvoja Grada za razdoblje 2014. - 2020.g. obuhvaća analizu sadašnjeg stanja resursa Grada kao podloge za razvoj pretpostavki i pripremu projekata usklađenih sa razvojnim politikama u EU, definiranje vizije dugoročnog razvoja te prijedloge strateških projekata koji će biti kandidirani za sufinanciranje iz EU fondova. Na temelju usporedne analize sličnih jedinica lokalne samouprave u neposrednom europskom okruženju te interne analize potencijala s kojima Grad raspolaže predloženi su razvojni pravci i strateški ciljevi te glavni pokretači razvoja.

Strateški projekti koje će Grad pokretati u razdoblju 2014-2020.g. na temelju svog (gradskog) kapitala, odnosno u partnerstvu s privatnim sektorom i koji će se kandidirati za su-financiranje iz kohezijskih fondova EU opisani su u posebnom dokumentu - Katalogu razvojnih projekata koji je sastavni dio Strategije.

Strategija ekonomskog razvoja Grada za razdoblje 2014-2020.g. je usklađena sa Strategijom EU 2020.